



EBA/GL/2021/16

---

2021. gada 16. decembris

---

## Pamatnostādnes

---

Par uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas uzraudzības pieejas iezīmēm un par pasākumiem, kas jāveic, ņemot vērā riska pakāpi, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 48. panta 10. punktu (ar ko groza kopīgās pamatnostādnes ESAs/2016/72)

Uz risku balstītas uzraudzības pamatnostādnes

# 1. Atbilstības un ziņošanas prasības

---

## Šo pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu <sup>1</sup>. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs ir izklāstīts EBI skatījums uz uzraudzības pieeju Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā vai par to, kā konkrētā jomā būtu jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punktā un uz kurām šīs pamatnostādnes attiecas, tās jāpiemēro savā uzraudzības pieejā (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas galvenokārt iestādēm.

## Prasība sniegt ziņojumus

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 06.06.2022 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai arī jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja attiecīgajā termiņā šāds paziņojums nebūs saņemts, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šīs pamatnostādnes neievēro. Paziņojumi jānosūta, iesniedzot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu ar norādi "EBA/GL/2021/16". Personām, kas iesniedz paziņojumus, ir jābūt pilnvarotām to pārstāvēto kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām atbilstības statusa izmaiņām arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

---

<sup>1</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

## 2. Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

---

### Priekšmets

5. Šajās pamatnostādnēs saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849<sup>2</sup> 48. panta 10. punktu ir noteikta uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILL/TFN) uzraudzības pieeja un pasākumi, kuri kompetentajām iestādēm jāveic, īstenojot NILL/TFN uzraudzību, ņemot vērā riska pakāpi.

### Piemērošanas joma

6. Kompetentajām iestādēm šīs pamatnostādnes jāpiemēro, izstrādājot, īstenojot, pārskatot un uzlabojot savu uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modeli (RBS modeli).

### Adresāti

7. Šīs pamatnostādnes ir adresētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta iii) apakšpunktā definētajām kompetentajām iestādēm.

### Definīcijas

8. Ja nav norādīts citādi, terminiem, kas lietoti un definēti Direktīvā (ES) 2015/849, ir tāda pati nozīme arī pamatnostādnēs. Papildus šajās pamatnostādnēs tiek piemērotas šādas definīcijas:

<b>Īpaša pārbaude</b>	pārskatīšana, ko ir rosinājis konkrēts atgadījums vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas (NILL/TF) risks.
<b>NILL/TFN pārskati</b>	regulāri vai ad hoc kompetento iestāžu pieprasījumi novērtējuma subjektiem sniegt kvantitatīvus vai/un kvalitatīvus datus un informāciju saistībā ar galvenajiem NILL/TF riska rādītājiem.
<b>NILL/TFN pārskati</b>	regulāri vai ad hoc kompetento iestāžu pieprasījumi novērtējuma subjektiem sniegt kvantitatīvus vai/un kvalitatīvus datus un informāciju saistībā ar galvenajiem NILL/TF riska rādītājiem.
<b>Kopa</b>	divas vai vairākas vienas nozares kredītiestādes vai finanšu iestādes ar līdzīgām iezīmēm, kas ir pakļautas līdzīga līmeņa NILL/TF riskam.

---

<sup>2</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai terorisma finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).



<b>Riska mazināšanas pasākumi</b>	atteikšanās uzsākt vai lēmums izbeigt darījumu attiecības ar atsevišķiem klientiem vai klientu kategorijām, kuri ir saistīti ar paaugstinātu NILL/TF risku, vai atteikšanās veikt paaugstināta NILL/TF riska darījumus.
<b>Jauns risks</b>	iepriekš nekad neapzināts risks vai ievērojami pieaudzis esošais risks.
<b>Pēcpārbaude</b>	pārskatīšana, ko izmanto, lai novērtētu, vai iepriekšējās pārbaudes vai pārskatīšanas laikā apzinātie trūkumi subjekta novērtējuma NILL/TFN sistēmās un kontroles sistēmā ir novērsti.
<b>Pilnā klātienes pārbaude uz vietas</b>	visaptverošs izvērtējums par subjektu visām īstenotajām NILL/TFN sistēmām un kontroles pasākumiem vai to darījumdarbību virzienu, kas notiek subjekta telpās.
<b>Objektīvais risks</b>	attiecas uz subjekta vai nozares NILL/TF risku pirms mazināšanas pasākumu piemērošanas.
<b>NILL/TF risks</b>	NILL/TF riska iespējamība un ietekme.
<b>NILL/TF riska faktori</b>	mainīgie lielumi, kas katrs atsevišķi vai kopā var palielināt vai samazināt NILL/TF risku.
<b>Neklātienes pārbaude</b>	visaptverošs pārskats par novērtējuma subjektu NILL/TFN politiku un procedūrām, kas nenotiek novērtējuma subjektu telpās.
<b>Uz risku balstīta pieeja (RBA)</b>	pieeja, ko kompetentās iestādes un novērtējuma subjekti izmanto, lai apzinātu, novērtētu un izprastu novērtējuma subjektu NILL/TF riskus, kuriem novērtējuma subjekti ir pakļauti, un veiktu NILL/TFN pasākumus, kas ir samērīgi ar šiem riskiem.
<b>Uz risku balstītas uzraudzības modelis</b>	procedūru, procesu un mehānismu kopums, ko kompetentās iestādes izmanto, lai savas NILL/TFN uzraudzības pilnvaras īstenotu samērīgi ar apzinātajiem NILL/TF riskiem.
<b>Atlikušais risks</b>	riska līmenis, kas saglabājas pēc tam, kad ir piemērotas NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumi sākotnējā riska novēršanai.
<b>Riska profils</b>	vispārīgās ar subjektu vai nozari/apakšnozari saistītas NILL/TF riska iezīmes, tostarp riska veids un līmenis.
<b>Novērtējuma subjekts</b>	kredītiestāde vai finanšu iestāde, vai kopa, iedalītas kategorijās atbilstoši kompetento iestāžu noteiktajiem kritērijiem.
<b>Uzraudzības instrumenti</b>	visi uzraudzības pasākumi, ko kompetentās iestādes var veikt, lai nodrošinātu subjektu atbilstību to NILL/TFN saistībām.
<b>Tematiska pārbaude</b>	vairāku subjektu izvērtējums, koncentrējoties uz vienu konkrētu vai tikai dažiem šo novērtējumu subjekta NILL/TFN sistēmu un kontroles pasākumu aspektiem.

**Apdraudējums**

Iespējamais apdraudējums, ko var radīt noziedznieki, teroristi vai terorisma grupas un to atbalstītāji, ar savu iepriekšējo, pašreizējo un nākotnē iegūto noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas darbību palīdzību.



## 3. Īstenošana

---

### Piemērošanas datums

9. Šīs pamatnostādnes tiks piemērotas trīs mēnešus pēc publicēšanas visās ES oficiālajās valodās [04.07.2022].

### Atcelšana

10. No dienas, kad sāk piemērot šīs pamatnostādnes, tiek atceltas šādas pamatnostādnes.

Kopīgās pamatnostādnes par uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas uzraudzību un par pasākumiem, kas jāveic, īstenojot uzraudzību, ņemot vērā riska pakāpi (ESAs/2016/72).

## 4. Pamatnostādnes

---

### 4.1 Uz risku balstītas uzraudzības modeļa īstenošana

#### 4.1.1 Vispārīgie apsvērumi

11. Kompetentajām iestādēm jāizpilda četri efektīvas uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modeļa posmi:
  - a) 1. posms — NILL/TF riska faktoru noteikšana;
  - b) 2. posms — riska novērtējums;
  - c) 3. posms — NILL/TFN uzraudzība; un
  - d) 4. posms — uz risku balstītas uzraudzības modeļa pārraudzība un pārskatīšana.
12. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka uz risku balstīta uzraudzība nav vienreizējs pasākums, bet gan pastāvīgs un ciklisks process.
13. Kompetentajām iestādēm jāīsteno šo pamatnostādņu 11. un 12. punktā noteiktie vispārīgie apsvērumi visa uz risku balstītas uzraudzības modeļa ietvaros.

#### 4.1.2 Proporcionalitāte

14. Īstenojot NILL/TFN, kompetentajām iestādēm subjektu uzraudzība jāveic samērīgi. Pieprasītās informācijas apmēram un uzraudzības pasākumu biežumam un intensitātei, kā arī dialogam ar subjektu, jāatbilst apzinātajam NILL/TF riskam.
15. Kompetentajām iestādēm jāapzinās, ka subjekta lielums vai sistēmiskā nozīme pats par sevi nevar liecināt, par to, cik lielā mērā tas ir pakļauts NILL/TF riskam. Arī sistēmiski nenozīmīgas nelielas kredītiestādes vai nelielas finanšu iestādes var būt pakļautas augstam NILL/TF riskam.

#### 4.1.3 Novērtējuma subjekti

16. Kompetentajām iestādēm jāidentificē tās kredītiestādes vai finanšu iestādes katrā no segmentiem, kurām ir pietiekami daudz līdzīgu iezīmju, lai pamatotu to grupēšanu vienā kopā. Kopīgajām iezīmēm jāietver tāds pats riska līmenis, kam tās ir pakļautas, cita starpā, to lielums, būtība, apkalpoto klientu veids, to darbības ģeogrāfiskā zona vai aktivitāte un to piegādes kanāli. Vienas kopas kredītiestādēm vai finanšu iestādēm dažus uz risku balstītas uzraudzības procesus varētu izpildīt kolektīvi pašas kopas līmenī, nevis attiecībā uz katru kredītiestādi vai finanšu iestādi atsevišķi.
17. Lai noteiktu tās kredītiestādes vai finanšu iestādes, kas varētu piederēt vienai un tai pašai kopai, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz to darbības modeli, nozares riska novērtējumu, atsevišķiem kredītiestāžu vai finanšu iestāžu riska novērtējumiem, kā arī citiem šo



pamatnostādņu 30. un 31. punktā norādītajiem attiecīgajiem informācijas avotiem, tostarp uzraudzības darbību dēļ iegūto informāciju.

18. Kompetentajām iestādēm jāapsver, vai tās pašas nozares kredītiestādes vai finanšu iestādes, kas pieder tai pašai iekšzemes finanšu grupai, tiks klasificētas kā viens “novērtējuma subjekts”.
19. Ja kompetentajai iestādei ir zināms vai ir pamatotas aizdomas, ka ar atsevišķu kopas kredītiestādi vai finanšu iestādi saistītais risks ievērojami atšķiras no riska, kas saistīts ar citām šīs kopas kredītiestādēm vai finanšu iestādēm, kompetentajai iestādei šī kredītiestāde vai finanšu iestāde jāizslēdz no kopas un jāveic tās novērtējums, izvērtējot to vai nu atsevišķi, vai kā citas tādu kredītiestāžu vai finanšu iestāžu kopas daļu, kuras ir pakļautas līdzīga līmeņa NILL/TF riskam. Izslēgšana no grupas, cita starpā, ietver gadījumus, kad kredītiestāžu vai finanšu iestāžu faktiskie īpašnieki ir fiziskas personas, kuru integritāte ir apstrīdama tādēļ, ka pastāv NILL/TF bažas, kā novērtēts atbilstoši kopīgajām ESMA un EBI pamatnostādnēm par atbilstību un piemērotību<sup>3</sup>, vai tādēļ, ka kredītiestādes vai finanšu iestādes iekšējās kontroles sistēma ir novērtēta kā nepilnīga atbilstoši EBI pamatnostādnēm par iekšējo pārvaldību<sup>4</sup>, kas ietekmē kredītiestādes vai finanšu iestādes atlikušā riska svērumu, vai arī tādēļ, ka kredītiestāde vai finanšu iestāde ir ievērojami izmainījusi savus produktus vai pakalpojumus vai līdztekus šīm izmaiņām ir mainījusi arī savus piegādes kanālus, klientu bāzi vai arī ģeogrāfisko zonu, kurā notiek pakalpojumu vai produktu piegāde.

#### 4.1.4 Sadarbība

20. Kompetentajām iestādēm jāsadarbojas un jāapmainās ar visu attiecīgo informāciju savā starpā un ar citām ieinteresētajām personām, tostarp prudenciālās uzraudzības iestādēm, finanšu ziņu vākšanas vienībām, nodokļu iestādēm, tiesībaizsardzības iestādēm, tiesu iestādēm un trešo valstu NILL/TFN uzraudzītājiem, lai nodrošinātu efektīvu novērtējuma subjektu NILL/TFN uzraudzību. Visas attiecīgās informācijas apmaiņa jāveic bez kavēšanās. Ja novērtējuma subjekti veic pārrobežu darbību, šādā sadarbībā būtu jāiesaista citu dalībvalstu kompetentās iestādes un — attiecīgos gadījumos — trešo valstu kompetentās iestādes.
21. Lai sadarbība un informācijas apmaiņa noritētu efektīvi, kompetentajām iestādēm jāpiemēro visi to rīcībā esošie sadarbības un koordinācijas pasākumi un instrumenti, tai skaitā tie, ko kompetentajām iestādēm bija nepieciešams ieviest saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849. Kompetentajām iestādēm jānodrošina šo pasākumu un instrumentu uzticamība un nepārtrauktība, lai samazinātu iespējamo informācijas vakuuma rašanās risku. Kompetentajām iestādēm it sevišķi jāatsaucas uz EUI kopīgajām pamatnostādnēm par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem starp kompetentajām iestādēm, kas uzrauga kredītiestādes un finanšu iestādes,<sup>5</sup> EBI pamatnostādnēm par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm un NILL/TFN uzraudzītājiem un finanšu ziņu

<sup>3</sup> Kopīgās ESMA un EBI pamatnostādnes par vadības struktūras locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanu, saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES un Direktīvu 2014/65/ES, [EBA/GL/2021/06](#).

<sup>4</sup> EBI pamatnostādnes par iekšējo pārvaldību saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES [EBA/GL/2021/05](#).

<sup>5</sup> Kopīgās pamatnostādnes par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem starp kompetentajām iestādēm, kas uzrauga kredītiestādes un finanšu iestādes, “NILL/TFN kolēģijas pamatnostādnes”, [JC 2019 81](#).





vākšanas vienībām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/878<sup>6</sup> un Nolīgumu starp Eiropas Centrālo banku un valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 57.a) panta 2. punkta b) apakšpunktu.<sup>7</sup>

22. Kompetentajām iestādēm jāizvērtē, ar kādu mērķi un kādā apmērā tās īsteno sadarbību un informācijas apmaiņu ar citām ieinteresētajām personām, kā dēļ varētu noteikt visefektīvāko sadarbības veidu, jo ne visiem gadījumiem der tā pati pieeja. Tas nozīmē, ka ar citām kompetentajām iestādēm un prudenciālās uzraudzības iestādēm, kuras ir iesaistītas tā paša subjekta novērtējuma uzraudzībā, var būt nepieciešama biežāka sadarbība un informācijas apmaiņa nekā ar finanšu ziņu vākšanas vienībām, nodokļu iestādēm un tiesībsardzības iestādēm.
23. Sadarbība un informācijas apmaiņa ar citām ieinteresētajām personām, tostarp tiesībsardzības iestādēm, nodokļu iestādēm un citām iestādēm un aģentūrām, kompetentajām iestādēm jāīsteno, ciktāl tas ir iespējams atbilstīgi valsts tiesību aktiem. Kompetentajām iestādēm ar vietējām nodokļu iestādēm jācenšas apmainīties ar informāciju par dažādiem nodokļu pārkāpumiem un mehānismiem, kas kompetentajai iestādei palīdzētu novērtēt izrietošos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskus, kuriem novērtējuma subjekti varētu būt pakļauti. Iespējama arī informācijas apmaiņa par iespējamajiem preventīvajiem pasākumiem šajā jomā.

## 4.2 1. posms — riska noteikšana un mazināšanas faktori

### 4.2.1 Vispārīgie apsvērumi

24. Kompetentajām iestādēm jānosaka un jāizprot riska faktori, kas ietekmēs katras nozares un novērtējuma subjekta pakļautību NILL/TF riskiem. Šajā nolūkā kompetentajām iestādēm jāizmanto dažādi pamatnostādņu 4.2.2. punktā sniegtie informācijas avoti un vajadzības gadījumā arī aktīvi jāsadarbojas ar nozari un citām kompetentajām iestādēm, kā noteikts pamatnostādņu 4.1.4. un 4.4.9. punktā.
25. Nosakot NILL/TF riskus, kompetentajām iestādēm jābalstās uz EBI NILL/TF risku faktoru pamatnostādņēm par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu.<sup>8</sup>

<sup>6</sup> EBI [pamatnostādnes par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm, NILL/TFN uzraudzītajiem un finanšu ziņu vākšanas vienībām saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 117. panta 6. punktu](#), 2021. gada decembris.

<sup>7</sup> [Nolīgums](#) starp Eiropas Centrālo banku un valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 57.a) panta 2. punkta b) apakšpunktu.

<sup>8</sup> EBI pamatnostādnes par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem ("NILL/TF riska faktoru pamatnostādnes") saskaņā ar Direktīvas 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu, [EBA/GL/2021/02](#).



26. Ja novērtējuma subjekti ir kopas, lai raksturotu visu kopu, kompetentajām iestādēm, ņemot vērā 44. un 45. punktā uzskaitītos faktoros, jānosaka attiecīgie faktori. Tādējādi kompetentās iestādes varēs pamatot savus lēmumus par kopai piešķirto riska profilu. Kompetentajām iestādēm arī jāizvērtē kopā iekļauto novērtējuma subjektu iepriekšējo uzraudzības darbību rezultāti.
27. Ja novērtējuma subjekta uzraudzību vienā dalībvalstī veic vairākas kompetentās iestādes, šīm kompetentajām iestādēm, lai izstrādātu kopīgu izpratni par novērtējuma subjekta pakļautību riskam, jāsadarbojas un jāapmainās ar informāciju par šo novērtējuma subjektu.
28. Informācijas apjomam un veidam, ko kompetentās iestādes pieprasa riska faktoru un mazinošo faktoru noteikšanai, jābūt samērīgiem ar novērtējuma subjektu darījumdarbības aktivitāšu būtību un apmēru, ja tie ir zināmi. Jāņem arī vērā novērtējuma subjekta riska profils, kas noteikts, pamatojoties uz iepriekšējiem riska novērtējumiem, ja tādi ir veikti, un apstākļi, kādos novērtējuma subjekts veic darbību, piemēram, tā sektora specifika, kurā ir novērtējuma subjekts. Kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja noteikt šādus aspektus:
- kādu informāciju tās vienmēr pieprasīs attiecībā uz novērtējuma subjektiem un kādu informāciju tās pieprasīs salīdzināmiem novērtējuma subjektiem;
  - kur un kā šī informācija tiks iegūta; un
  - informācijas veidu, kā dēļ būs jāpieprasa plašāka un padziļinātāka informācija.

#### 4.2.2 Informācijas avoti

29. Kompetentajām iestādēm, balstoties uz informāciju no dažādiem avotiem, jānosaka riska faktori attiecībā uz nozarēm, apakšnozarēm, ja tas ir būtiski, un novērtējuma subjektiem. Kompetentajām iestādēm šo avotu veids un skaits jānosaka, ņemot vērā riska pakāpi. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tām ir piekļuve piemērotiem informācijas avotiem, un vajadzības gadījumā jāveic pasākumi, lai šo piekļuvi uzlabotu. Kompetentajām iestādēm arī jānodrošina, ka tās ir īstenojušas procesus un procedūras nepieciešamo datu ievākšanai.
30. Kompetentās iestādes vienmēr izskata šādus informācijas avotus:
- Eiropas Komisijas pārvalstisko riska novērtējumu, kas ir publicēts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 6. panta 1. punktu;
  - saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 6. panta 5. punktu publicēto EBI atzinumu par NILL/TF risku, kas ietekmē Savienības finanšu sektoru;
  - noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riska valsts novērtējumu (NRA), kā minēts Direktīvas (ES) 2015/849 7. panta 1. punktā;
  - Eiropas Komisijas pieņemtos deleģētos aktus, kā minēts Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktā;
  - valstu un ārvalstu valdības;
  - EBI riska novērtējumu rezultātus, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9.a) pantā;



- k) citas kompetentās iestādes;
  - l) NILL/TFN uzraudzības iestādes trešās valstīs;
  - m) uzraudzības iestādes, kuras ir atbildīgas par novērtējuma subjektu atbilstību prudenciālajām prasībām, tostarp kompetentās iestādes, kuras noteiktas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta i) un viii) apakšpunktā, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 2. punkta i) apakšpunktā un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 3. punkta i) apakšpunktā;
  - n) finanšu ziņu vākšanas vienības (FIU);
  - o) tiesībsardzības iestādes gadījumos, kad to neizslēdz piemērojamie tiesību akti;
  - p) nodokļu iestādes gadījumos, kad to neizslēdz piemērojamie tiesību akti; un
  - q) NILL/TFN kolēģijas, kā definēts EUI pamatnostādnēs par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem starp kompetentajām iestādēm, kas uzrauga kredītiestādes un finanšu iestādes (“NILL/TFN kolēģiju pamatnostādnes”)<sup>9</sup>, ja tādas pastāv.
31. Citi informācijas avoti, ko kompetentajām iestādēm nepieciešams apsvērt, uzskaitīti tālāk:
- a) EBI centrālā NILL/TFN datubāze, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9.a) panta 1. un 3. apakšpunktā, ja kompetentajai iestādei tiek sniegta šī informācija;
  - b) prudenciālās uzraudzības iestāžu kolēģijas, kas ir izveidotas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/878 51. vai 116. pantu un Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/99 (2015. gada 16. oktobris) par uzraudzības iestāžu kolēģiju operatīvo darbību un Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2016/98 (2015. gada 16. oktobris) par uzraudzības iestāžu kolēģiju darbības vispārējiem nosacījumiem, ja tādas pastāv;
  - c) nozares iestādes, tostarp informācija, kas iegūta no publiskā un privātā sektora partnerībām, ja tāda ir pieejama, piemēram, klasifikācijas un informācija par jauniem riskiem;
  - d) pilsoniskā sabiedrība, piemēram, korupcijas uztveres indeksi;
  - e) starptautiskās vai pārvalstiskās standartu noteikšanas iestādes, piemēram, valstu NILL/TFN savstarpēji izvērtējumi, korupcijas novēršanas un nodokļu režīmi;
  - f) ticamu un uzticamu publisku avotu informācija, piemēram, informācija atzītos laikrakstos;
  - g) komercorganizācijas ar labu reputāciju, piemēram, ziņojumi par risku un izlūkošanas ziņojumi;
  - h) trauksmes celšanas ziņojumi;

<sup>9</sup> EUI kopīgās pamatnostādnes par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem starp kompetentajām iestādēm, kas uzrauga kredītiestādes un finanšu iestādes (JC 2019 81).



- i) akadēmisko iestāžu informācija; vai
- j) ārštata revidentu ziņojumi attiecībā uz novērtējuma subjektu, ja tādi ir pieejami.

#### **4.2.3 Iekšzemes riska faktori**

32. Kompetentajām iestādēm atbilstīgi jāpārzina, jāapzinās un jāizprot NILL/TF riski, kas apzināti valsts līmenī, lai noteiktu NILL/TF riska faktorus, kas saistīti ar novērtējuma subjektu iekšzemes darījumiem un ar dažādām nozarēm.
33. Šajā procesā un pamatojoties uz 30. un 31. punktā aprakstītajiem informācijas avotiem, kompetentajām iestādēm cita starpā jāizprot:
- a) ar predikatīviem pārkāpumiem saistīts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas veids, klasifikācijas un apjoms, ieskaitot, bet neaprobežojoties ar iekšzemē izdarītiem nodokļu pārkāpumiem;
  - b) predikatīvo noziegumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apjoms, ieskaitot, bet neaprobežojoties ar ārvalstīs izdarītiem nodokļu pārkāpumiem;
  - c) terorisma finansēšanas veids, klasifikācija un apjomus un teroristiskajām darbībām un grupām sniegtā atbalsta apjoms un līmenis valstī;
  - d) attiecīgās NILL/TF klasifikācijas, ko noteikušas FIU un citas publiskā sektora struktūras vai attiecīgās uzticamas privātā sektora struktūras.

#### **4.2.4 Ārvalstu riska faktori**

34. Ja novērtējuma subjekts vai nozare kopumā uztur nozīmīgas attiecības ar citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm, kā dēļ novērtējuma subjekts vai nozare ir pakļauti NILL/TF riskiem, kas saistīti ar šīm citām valstīm, kompetentajām iestādēm ir jānosaka šie riski. Nozīmīgas attiecības cita starpā ir:
- a) novērtējuma subjekts uztur nozīmīga līmeņa darījuma attiecības ar klientiem no citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm;
  - b) novērtējuma subjekta klienta faktiskais īpašnieks ir no citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm;
  - c) novērtējuma subjekts veic nozīmīga līmeņa gadījuma rakstura darījumus ar citām dalībvalstīm vai trešajām valstīm;
  - d) novērtējuma subjekts uztur nozīmīgas darījumu attiecības ar partneriem, kas veic darījumdarbību citās dalībvalstīs vai trešās valstīs;
  - e) novērtējuma subjekts ir dalībnieks finanšu grupā, kas veic darījumdarbību citā dalībvalstī vai trešā valstī;
  - f) novērtējuma subjekta faktiskie īpašnieki atrodas citā dalībvalstī vai trešā valstī;
  - g) novērtējuma subjekta vadības struktūrā ir fiziskās personas no citām dalībvalstīm vai



trešās valsts; un

- h) novērtējuma subjektam ir citas būtiskas attiecības ar citu dalībvalsti vai trešo valsti, un šo attiecību dēļ novērtējuma subjekts ir pakļauts NILL/TF riskam, kas saistīts ar šo citu valsti.

35. Kompetentajām iestādēm jāveic pieņemami pasākumi, lai iegūtu un atjauninātu atbilstīgas zināšanas, informētību un izpratni par NILL/TF riskiem, kas saistīti ar šīm dalībvalstīm vai trešām valstīm, kuri varētu ietekmēt novērtējuma subjektu veiktās darbības. Tāpēc kompetentajām iestādēm jānosaka katras attiecīgās dalībvalsts vai trešās valsts riska faktori saskaņā ar EBI NILL/TFN riska faktoru pamatnostādņem<sup>10</sup> un riska faktori, kas izklāstīti iepriekš 33. un 34. punktā.
36. Nosakot trešās valstis, kuru NILL/TFN valsts režīmiem ir stratēģiskas nepilnības, kas ievērojamā mērā apdraud Eiropas Savienības finanšu sistēmu, kompetentajām iestādēm jāņem vērā Eiropas Komisijas deleģētie akti, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktu, kā arī publiskie paziņojumi, ko izdevušas attiecīgās starptautiskās standartu noteikšanas iestādes, tostarp Finanšu darījumu darba grupa (*FATF*), Īpašā ekspertu komiteja pasākumu novērtēšanai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanai (*MONEYVAL*) vai citas *FATF* līdzīgas reģionālās struktūras.

#### 4.2.5 Sektora mēroga NILL/TF riska faktori

37. Kompetentajām iestādēm jābūt labai izpratnei par riska faktoriem, kas attiecas uz visām to uzraudzībā esošajām nozarēm. Lai apzinātu būtiskos riska faktoros attiecīgajās nozarēs, kompetentajām iestādēm vispirms jānosaka to uzraudzībā esošās nozares. Lai uzzinātu informāciju par nozarēm, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz Direktīvā (ES) 2015/849 uzskaitīto atbildīgo subjektu kategorijām, kas ir kredītiestādes, kredīta sniedzēji (kas nav kredītiestādes, piemēram, patēriņa kredītu, faktoringa, līzinga, hipotekārā kredīta un komerciālā kredīta sniedzēji), dzīvības apdrošināšanas sabiedrības, dzīvības apdrošināšanas starpnieki, e-naudas iestādes, maksājumu iestādes, naudas maiņas punkti, ieguldījumu brokeru sabiedrības un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi.
38. Atkarībā no nozares lieluma un tās novērtējuma subjektu būtības, kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja nozares iedalīt apakšnozarēs. Tas varētu būt nepieciešams gadījumā, ja nozari veido ļoti atšķirīgi novērtējuma subjekti tā iemesla dēļ, ka ievērojamai daļai novērtējuma subjektu ir līdzīgas iezīmes un darījumdarbības modeļi, kas tos atšķir no pārējās nozares. Līdzīgas iezīmes ietver vismaz piedāvātos produktus un pakalpojumus, izmantotos piegādes kanālus un apkalpoto klientu veidu. Apakšnozares var ietvert bezkonta naudas pārvedumu nosūtītājus, privātbankas un mākleru uzņēmumus, kas attiecīgi pārstāv maksājumu iestāžu, kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību apakšnozares. Lai uzzinātu informāciju par

---

<sup>10</sup> EBI pamatnostādnes par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem ("NILL/TF riska faktoru pamatnostādnes") saskaņā ar Direktīvas 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu, [EBA/GL/2021/02](#).



nozārēm un apakšnozārēm un to īpašām iezīmēm, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz EBI NILL/TFN riska faktoru pamatnostādņu II sadaļu.<sup>11</sup>

39. Kompetentajām iestādēm jāizprot katras nozares un apakšnozares organizatoriskā struktūra un riski, kas saistīti ar kopīgajām iezīmēm, piemēram, piedāvāto produktu un pakalpojumu veidu, izmantotajiem piegādes kanāliem vai apkalpoto klientu veidu. Kompetentajām iestādēm savā izpratnē par nozares un apakšnozares riska faktoriem jābalstās uz:

- a) visaptverošu skatījumu par visu attiecīgo informāciju saistībā ar novērtējuma subjektu, it sevišķi konkrētajā nozarē vai apakšnozarē, kā noteikts šo pamatnostādņu 44. un 45. punktā, lai noteiktu kopīgās iezīmes katrā nozarē un apakšnozarē kopumā; un
- b) attiecīgo informāciju saistībā ar nozarēm un apakšnozarēm, kā noteikts šo pamatnostādņu 41. punktā.

#### 4.2.6 Nepieciešamā informācija riska faktoru noteikšanai

##### a. Informācija par sektoriem

40. Kompetentajām iestādēm jāiegūst pietiekama, atbilstoša un ticama informācija no 30. un 31. punktā aprakstītajiem avotiem, lai vajadzības gadījumā izveidotu vispārēju sapratni par objektīvā riska faktoriem un risku mazinošiem faktoriem konkrētajā nozarē un apakšnozarē.

41. Lai izveidotu labu izpratni par objektīvā riska faktoriem konkrētajās nozarēs un apakšnozarēs, kompetentajām iestādēm jāiegūst tālāk uzskaitītā informācija (tā nav izsmeļoša):

- c) informācija apkopotā veidā par nozares lielumu, darbību jomu un nozares sarežģītību;
- d) darījumdarbības modeļu būtība konkrētajā nozarē;
- e) vispārīga informācija par produktu, pakalpojumu, klientu veidu un izmantotajiem piegādes kanāliem konkrētajā nozarē vai apakšnozarē un to riska profiliem, ja par tādiem ir zināms;
- f) informācija par pašreizējiem un jauniem riskiem, kas ir saistīti ar nozari vai apakšnozari iekšzemes un starptautiskā mērogā, tostarp informācija, kas varētu norādīt, ka nozare vai apakšnozare varētu būt pakļauta paaugstinātam NILL/TF riskam, kas šīm nozarēm vai citu nozaru apakšnozarēm ir radies piemēroto riska mazināšanas pasākumu dēļ;
- g) informācija par galvenajiem NILL/TF riskiem, kas ietekmē iekšējo tirgu;
- h) pārrobežu darbību ietekme konkrētajā nozarē vai apakšnozarē;
- i) nozares vai apakšnozares pakļautība apdraudējumiem, kas rodas globālajā kontekstā;
- j) attiecīgā gadījumā finanšu ziņu vākšanas vienības un citu attiecīgo valsts iestāžu ziņojumi par apdraudējumu, brīdinājumi un klasifikācijas; un

<sup>11</sup> EBI pamatnostādnes par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem ("NILL/TF riska faktoru pamatnostādnes") saskaņā ar Direktīvas 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu, [EBA/GL/2021/02](#).



- k) citu kompetento iestāžu vai starptautisko standartu noteikšanas iestāžu publicētās pamatnostādnes;

42. Iepriekš minētā informācija var arī dot ieguldījumu kompetento iestāžu uztverē par riska faktoriem atsevišķu novērtējuma subjektu līmenī un otrādi.

#### b. Informācija par novērtējuma subjektiem

43. Pamatojoties uz nozares riska novērtējumu, kompetentajām iestādēm jāiegūst pietiekama, atbilstoša un uzticama informācija no 30. un 31. punktā aprakstītajiem avotiem, lai izveidotu vispārēju izpratni par novērtējuma subjektu objektīvā riska faktoriem un, ciktāl iespējams, atlikušā riska faktoriem.

44. Lai izveidotu labu izpratni par novērtējuma subjektiem piemērojamajiem objektīvā riska faktoriem, kompetentajām iestādēm jāiegūst informācija no dažādiem tālāk izklāstītiem avotiem (tie nav izsmeļoši) saistībā ar:

- a) novērtējuma subjektu īpašumtiesību un korporatīvo struktūru, ņemot vērā, vai novērtējuma subjekts ir ārvalstu vai iekšzemes kredītiestāde vai finanšu iestāde, mātesuzņēmums, meitasuzņēmums, filiāle vai cita veida iestāde, un tās organizācijas un struktūras sarežģītības un pārredzamības līmeni;
- b) augstākās vadības, vadības struktūras locekļu un akcionāru, kuriem ir būtiska līdzdalība, reputācija un integritāte;
- c) piedāvāto produktu un pakalpojumu, veikto darbību un darījumu specifiku un sarežģītību;
- d) izmantotajiem piegādes kanāliem, tostarp pakalpojumu sniegšanu, izmantojot kanālus bez tiešas saskares un aģentu vai starpnieku pakalpojumus;
- e) novērtējuma subjekta apkalpoto klientu veidu un ar šiem klientiem saistīto riska līmeni, tostarp ar klientiem, kuri ir politiski redzamas personas, un tiem, kuri saskaņā ar novērtējuma subjekta riska novērtējuma metodēm ir novērtēti kā klienti, kas rada paaugstinātu NILL/TF risku;
- f) darījumdarbības aktivitāšu ģeogrāfisko zonu, jo īpaši gadījumos, kad tās tiek veiktas trešās valstīs, kurās ir augsta riska pakāpe<sup>12</sup>, kā arī — attiecīgā gadījumā — valstīs, kurās ir novērtējuma subjektu klientu nozīmīgākās daļas izcelsmes vai darījumdarbības vieta, un akcionāru, kam ir būtiska līdzdalība, vai faktisko īpašnieku ģeogrāfiskajām saiknēm;
- g) novērtējuma subjekta atļaujām, licencēšanu vai atļaujas piešķiršanu.

45. Lai izveidotu labu izpratni par atlikušā riska faktoriem, kam ir pakļauti novērtējuma subjekti, kompetentajām iestādēm jāiegūst informācija no dažādiem tālāk izklāstītiem avotiem (tie nav izsmeļoši) saistībā ar:

---

<sup>12</sup>EBI pamatnostādnes par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem ("NILL/TF riska faktoru pamatnostādnes"), saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu, [EBA/GL/2021/02](#).





- a) novērtējuma subjekta ieviesto mazināšanas pasākumu atbilstību un it sevišķi informāciju
- i) saistībā ar riska pārvaldības sistēmas atbilstību, tostarp NILL/TF riska pārvaldību;
  - ii) no iekšējās kontroles funkcijas ziņojumiem, tostarp vajadzības gadījumā iekšējo revīziju;
  - iii) saistībā ar prudenčiālajiem un vispārējiem novērtējuma subjekta darījumdarbības aspektiem, piemēriem, darbības ilgumu, likviditāti vai kapitāla pietiekamību;
  - iv) tādu pārskatu konstatējumiem, ko attālināti ir veikušas kompetentās iestādes, cita attiecīgā kompetentā iestāde, prudenčiālās uzraudzības iestādes vai cita attiecīgā uzraudzības iestāde, tostarp NILL/TFN iestādes trešās valstīs.
- b) novērtējuma subjekta ieviesto mazināšanas pasākumu efektivitāti, it sevišķi informāciju saistībā ar:
- i) iekšējās pārvaldības kārtības un struktūru kvalitāti, tostarp iekšējās revīzijas un atbilstības funkciju piemērotību un efektivitāti, pārskatu sniegšanas kārtību, NILL/TFN normatīvo un regulatīvo prasību izpildes līmeni, kā arī NILL/TFN politiku un procedūram tādā mērā, kādā tās jau ir apzinātas;
  - ii) faktisko korporatīvo kultūru, jo īpaši noteikumu ievērošanas kultūru, kā arī pārredzamības un uzticēšanās kultūru attiecībās ar kompetentajām iestādēm;
  - iii) uzraudzības pārbažu konstatējumiem, ko iepriekš veikusi kompetentā iestāde, cita attiecīgā kompetentā iestāde, prudenčiālās uzraudzības iestādes vai cita attiecīgā uzraudzības iestāde, tostarp NILL/TFN iestādes trešās valstīs, un kurās izmantoti konkrēti klātienes pārbažu elementi un pārbaudes;
  - iv) vēl nepieņemtajiem vai pieņemtajiem uzraudzības pasākumiem un sankcijām saistībā ar novērtējuma subjektu, ko piemērojusi kompetentā iestāde, prudenčiālās uzraudzības iestādes vai cita attiecīgā uzraudzības iestāde, tostarp trešajās valstīs.
  - v) Informāciju, kas saņemta no finanšu ziņu vākšanas vienībām, piemēram, informāciju saistībā ar ziņojumiem par aizdomīgiem darījumiem.
46. Ja kompetentās iestādes uzskata, ka informācija, kas iegūta no 30. un 31. punktā aprakstītajiem avotiem, nav pieejama vai ir nepietiekama, lai izveidotu labu izpratni par riskiem, kas saistīti ar novērtējuma subjektu, kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja iegūt šādu informāciju tiešā veidā no novērtējuma subjektiem.
47. Ja atsevišķam riska novērtējumam informācija tiek iegūta tiešā veidā no novērtējuma subjektiem, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka pieprasītās informācijas veidu nosaka attiecīgie iekšzemes, ārvalstu un nozares mēroga faktori, kā norādīts šajās pamatnostādnēs, tostarp jauni riski.
48. Kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja pielāgot no novērtējuma subjektiem pieprasītās informācijas apjomu un biežumu, balstoties uz riska līmeni, kas saistīts ar novērtējuma subjekta nozari vai apakšnozari. Tas nozīmē, ka informāciju saistībā ar nozarēm, kas ir pakļautas





augstākam NILL/TF risku līmenim, var ievākt biežāk nekā saistībā ar nozarēm, kurās riska līmenis ir zemāks. Nosakot informācijas pieprasījumu apjomu un biežumu, kompetentajām iestādēm jāizvērtē:

- a) vai daļa no pieprasītās informācijas kompetentajai iestādei ir pieejama no citiem avotiem, tostarp no prudenciālās uzraudzības iestādēm, lai samazinātu informācijas pieprasījumu dublēšanos;
- b) mērķi, kādam informācija tiks izmantota. Ja informācija tiek pieprasīta, lai sniegtu informāciju kompetentās iestādes novērtējumam par riskiem, kas saistīti ar novērtējuma subjektu vai nozari, kompetentajai iestādei jāizvērtē, vai informācijas pieprasījumu biežums būtu jāaskaņo ar riska novērtējuma atjauninājumu biežumu;
- c) vai ar novērtējuma subjektu vai nozari saistītais NILL/TF riska līmenis ir ievērojami mainījies, kas parādītu, ka ir nepieciešami biežāki informācijas pieprasījumi.

## 4.3 2. posms — riska novērtējums

### 4.3.1 Vispārīgie apsvērumi

49. Kompetentajām iestādēm jāgūst vispatverošs priekšstats par NILL/TF riska faktoriem, kuri apzināti 1. posmā un kuri kopā veidos novērtējuma subjektu atsevišķo riska novērtējumu un nozares riska novērtējumu pamatu.
50. Izstrādājot riska novērtējuma metodes, kompetentajām iestādēm jāapsver, kā nozares un atsevišķie riska novērtējumi savstarpēji mijiedarbojas. Nozares riska novērtējums kompetentajām iestādēm sniedz vispārīgu pārskatu par NILL/TF riskiem, kuriem novērtējuma subjekti ir pakļauti konkrētajā nozarē, un atsevišķu riska faktoru nozīmību novērtējuma subjektiem šajā nozarē. Izmantojot atsevišķos riska novērtējumus, kompetentajām iestādēm jāspēj novērtēt nozares risku ietekmi uz katru novērtējuma subjektu, vienlaikus izmantojot šos riska novērtējumus, lai vajadzības gadījumā atjauninātu un pārskatītu nozares riska novērtējumus, tostarp konstatējot jaunus riska faktorus, kuri ir kopīgi šīs nozares novērtējuma subjektiem.

### 4.3.2 Segmenta un apakšsegmenta riska novērtējums

51. Kompetentajām iestādēm jāizveido laba izpratne par NILL/TF riskiem katrā to uzraudzībā esošajā nozarē, kas ļautu tām noteikt prioritātes savām uzraudzības darbībām nozarēs un to starpā un konstatēt NILL/TF riskus, kuri ir būtiski konkrētajai nozarei. Nozares riska novērtējumam kompetentajām iestādēm jānodod pamats novērtējuma subjektu atsevišķā riska novērtējumam, izveidojot to izpratni par nozares objektīvajiem riskiem, kuriem novērtējuma subjekti ir pakļauti, lai kompetentā iestāde gūtu labāku priekšstatu par nozarei veltāmo uzraudzības uzmanības apjomu. Kompetentajām iestādēm jāpieņem lēmums, vai tām ir pietiekama, uzticama informācija par kontroles pasākumiem nozarē, lai veiktu atlikušā riska novērtējumu. Ja šī informācija ir uzskatāma par nepietiekamu, kompetentajām iestādēm



informācijas iegūšanai jāapsver iespēja izmantot to rīcībā esošos būtiskos uzraudzības instrumentus, kā noteikts 4.4.4. iedaļā.

52. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka nozares risku novērtējums ir pietiekami visaptverošs un ļauj uzraudzības iestādei iegūt holistisku priekšstatu par visiem būtiskajiem riska faktoriem, un to, kādā mērā tie ietekmē katras nozares novērtējuma subjektus.
53. Lai veiktu nozares riska novērtējumu, kompetentajām iestādēm vispirms vajadzības gadījumā jānosaka to uzraudzībā esošās nozares un apakšnozares, kā iepriekš aprakstīts 38. un 39. punktā.
54. Veicot riska novērtējumu par nozari vai apakšnozari kopumā, vajadzības gadījumā kompetentajām iestādēm jāveic nozares mēroga riska faktoru novērtējums, kuri konstatēti atbilstīgi uz riska balstītas uzraudzības modeļa 1. posmam. Kompetento iestāžu veiktā novērtējuma pamatā jābūt informācijai, kas ir iegūta saskaņā ar 4.2.6. iedaļu.
55. Lai atspoguļotu dažādu NILL/TF apdraudējumu ietekmes līmeni uz konkrēto nozari, šī procesa ietvaros kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja dažādiem riska faktoriem piešķirt dažādus svērumus, kā izklāstīts šo pamatnostādņu 63. un 64. punktā.

### **4.3.3 Atsevišķie riska novērtējumi**

56. Kompetentajām iestādēm jāizveido visaptveroša izpratne par objektīvajiem riskiem un, ciktāl tām ir piekļuve pietiekami uzticamiem datiem par novērtējuma subjekta NILL/TFN kontroles pasākumu kvalitāti, atlikušajiem riskiem, kuriem novērtējuma subjekti ir pakļauti. Šajā nolūkā tām jāveic atsevišķie riska novērtējumi par katru novērtējuma subjektu. Lai iegūtu nepieciešamo informāciju atsevišķo riska novērtējuma veikšanai, kompetentajām iestādēm jāizmanto visi attiecīgie avoti, kuri iepriekš aprakstīti 44.–48. punktā.
57. Lai panāktu visaptverošu izpratni par riskiem, kuri saistīti ar atsevišķiem novērtējuma subjektiem, kompetentajām iestādēm jāizstrādā un jāuztur nepārtraukts process un metodes risku novērtēšanai un pārskatīšanai, kuri ir saistīti ar novērtējuma subjektiem. Izstrādājot savus riska novērtēšanas procesus, kompetentajām iestādēm būtu:
  - a) Jāvadās pēc novērtējuma subjekta nozares vai apakšnozares risku novērtējuma rezultātiem. Izmantojot nozares vai apakšnozares riska novērtējumu, kompetentā iestāde būtībā būs jau konstatējusi galvenos objektīvos riskus, kuriem atsevišķi nozares vai apakšnozares novērtējuma subjekti ir pakļauti.
  - b) Jānosaka, kā tās novērtēs attiecīgos objektīvā riska faktoros, kuri konstatēti atbilstīgi uz risku balstītas uzraudzības modeļa 1. posmam, kas ietekmē novērtējuma subjektu.
  - c) Jāievāc nepieciešamā informācija, kas tām ļauj izprast novērtējuma subjekta pakļautību klienta, produktu un pakalpojumu, ģeogrāfiskajam un piegādes kanālu riskiem. Tas nozīmē, ka kompetentajām iestādēm jāizsver, vai attiecībā uz visiem novērtējuma subjektiem ir nepieciešama viena un tā pati informācija. Ja informācija ir iegūta no novērtējuma subjektiem, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz šo pamatnostādņu iedaļu "Kvalitātes



nodrošināšana” aizsardzības pasākumiem, kas būtu jāievieš papildus.

58. Ja, pamatojoties uz šo pamatnostādņu 45. punkta b) apakšpunktā izklāstīto informāciju, kompetentās iestādes ir izveidojušas pietiekamu un pietiekami uzticamu izpratni par novērtējuma subjektu ieviestajiem mazināšanas pasākumiem, tām jāveic atlikušā riska novērtējums attiecībā uz šiem novērtējuma subjektiem. Tomēr gadījumos, kad šāda informācija nav pieejama vai nav uzticama, vai ir nepietiekami visaptveroša, kompetentajām iestādēm tā vietā attiecībā uz šiem novērtējuma subjektiem jāizmanto objektīvā riska novērtējums.
59. Novērtējot atlikušā riska faktoros, kompetentajām iestādēm jāveic pasākumi, kas nepieciešami, lai novērtētu, kādā mērā novērtējuma subjekta NILL/TFN ieviestās sistēmas un kontroles pasākumi ir atbilstoši efektīvai objektīvo risku mazināšanai, kuriem novērtējuma subjekts ir pakļauts. Tā ietvaros kompetentajām iestādēm jānovērtē vismaz:
- a) tas, vai ir ieviestas un piemērotas Direktīvas (ES) 2015/849 8. panta 4. apakšpunktā uzskaitītās NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumi. Šiem kontroles pasākumiem jābūt pietiekami visaptverošiem un samērīgiem ar NILL/TF riskiem;
  - b) tas, vai plašāka pārvaldības kārtība un riska pārvaldības procesi, tostarp vispārējā riska kultūra, ir atbilstoši un efektīvi.
60. Kompetentajām iestādēm jānosaka, kā savu profesionālo izvērtējumu iekļaut savā riska novērtējuma darbā. Šajā saistībā 4.4.4. iedaļā ir paredzēts, ka NILL/TFN uzraudzības rokasgrāmata ļauj kompetentajām iestādēm nodrošināt saskaņotu uzraudzības instrumentu un profesionālā izvērtējuma piemērošanu.



#### 4.3.4 NILL/TF risku novērtējums grupas līmenī

61. Kompetentajām iestādēm, kuras ir vadošās uzraudzības iestādes saskaņā ar EUI kopīgajām pamatnostādnēm par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem<sup>13</sup>, jāgūst holistisks priekšstats par NILL/TF riskiem, kuriem grupai piederošie novērtējuma subjekti ir pakļauti. Tas nozīmē, ka šīm kompetentajām iestādēm, ņemot vērā visus attiecīgos iekšzemes un ārvalstu riska faktorus, jāizstrādā to uzraudzībā esošā novērtējuma subjekta riska profils. Īpaša uzmanība tām jāpievērš riskiem, kuri ir saistīti ar novērtējuma subjekta grupas daļu pārrobežu operācijām un darbījumdarbības aktivitātēm citās jurisdikcijās, kas var ietekmēt novērtējuma subjekta kopējo riska profilu. Riska novērtējumam it īpaši jāatspoguļo vismaz riski, kuri rodas no novērtējuma subjekta riska attiecībā pret valstīm:
- a) par kurām Eiropas Komisija ir norādījusi, ka to NILL/TFN režīmā ir stratēģiskas nepilnības saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 9. panta 2. punktu;
  - b) kurās tiesību akti aizliedz īstenot grupas mēroga politiku un procedūras, un jo īpaši gadījumos, ja ir jāpiemēro Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/758;
  - c) kuras saskaņā ar ticamiem un uzticamiem avotiem<sup>14</sup> ir pakļautas augstam korupcijas vai citu predikatīvu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas pārkāpumu līmenim;
  - d) valstis vai teritorijas, par kurām ir zināms, ka tajās darbojas terorisma organizācijas, vai kurām ir bijušas piemērotas ekonomiskās un finanšu sankcijas, embargo vai pasākumi saistībā ar terorismu, terorisma finansēšanu vai ieroču izplatīšanu, kurus noteikusi, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija vai Eiropas Savienība; un
  - e) kurās saskaņā ar informāciju no vairāk nekā viena ticama un uzticama avota pastāv nopietnas bažas par jurisdikcijas NILL/TFN kontroles pasākumu efektivitāti un kvalitāti, tostarp informāciju par regulatīvās izpildes un uzraudzības kvalitāti un efektivitāti. Šādā gadījumā ticami un uzticami avoti var būt Finanšu darbību darba grupas (FATF) vai FATF veida reģionālo struktūru (FSRB) savstarpējie izvērtējuma ziņojumi, FATF saraksts ar augsta riska un sadarbībā neieinteresētām jurisdikcijām, Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) novērtējumi un Finanšu sektora novērtēšanas programmas (FSAP) ziņojumi.
62. Lai iegūtu informāciju novērtējuma subjektu riska novērtēšanai, kuri ir daļa no grupas, kompetentajām iestādēm, kuras ir vadošās uzraudzības iestādes, jāsadarbojas un jāapmainās ar attiecīgo informāciju ar citām kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par grupas daļu NILL/TFN uzraudzību. Ja pastāv NILL/TFN kolēģija, vadošajai uzraudzības iestādei attiecībā uz pārrobežu grupām jāizmanto informācija, ar ko bija notikusi apmaiņa kolēģijas ietvaros, lai iegūtu riska novērtējumam nepieciešamo informāciju. Nepieciešamā informācija attiecībā uz novērtējuma subjektu filiālēm vai meitasuzņēmumiem ietver vismaz informāciju saistībā ar:
- a) filiāļu vai meitasuzņēmumu NILL/TF riska profilu, ko ir novērtējušas attiecīgās kompetentās iestādes šajās jurisdikcijās;

<sup>13</sup> (JC 2019 81).

<sup>14</sup> Saskaņā ar EBI pamatnostādnēm atbilstīgi Direktīvas (ES) 2015/849 17. pantam un 18. panta 4. punktam pausto aizdomu ticamību, citu apsvērumu starpā, var noteikt, pamatojoties uz datu avota kvalitāti un neatkarību un šādu aizdomu paziņošanas pastāvīgumu.



- b) nozares, kurā ir filiāles vai meitasuzņēmumi, NILL/TF riska profilu, ko ir novērtējušas attiecīgās kompetentās iestādes šajās jurisdikcijās;
  - c) konstatējumiem no kompetento iestāžu veiktiem novērtējumiem par novērtējuma subjektu filiāļu vai meitasuzņēmumu ieviestajiem kvalitātes pasākumiem;
  - d) filiāļu vai meitasuzņēmumu nopietniem pārkāpumiem vai būtiskiem trūkumiem, kurus konstatējušas attiecīgās kompetentās iestādes savās jurisdikcijās;
  - e) jebkuriem uzraudzības pasākumiem un sankcijām, ko filiālēm vai meitasuzņēmumiem piemērojušas attiecīgās kompetentās iestādes to jurisdikcijās.
63. Novērtējot, vai novērtējuma subjekti savās filiālēs un meitasuzņēmumos ir efektīvi īstenojuši grupas mēroga politiku un procedūras, kompetentajām iestādēm, kuras ir vadošās uzraudzības iestādes, jāatsaucas uz riska novērtējumu attiecībā uz tiem novērtējuma subjektiem, kuri ir aprakstīti šo pamatnostādņu 57. un 58. punktā, un it sevišķi uz ģeogrāfiskā riska novērtējumu, kuram ir pakļautas novērtējuma subjektu filiāles un meitasuzņēmumi.

#### 4.3.5 Riska faktoru svērumi

64. Kompetentajām iestādēm jāizsver nozaru un novērtējuma subjektu riska faktori, kuri identificēti uz risku balstītas uzraudzības modeļa 1. posmā, atkarībā no to relatīvā nozīmīguma. Tālāk ir izklāstīti vairāki apsvērumi, ko kompetentajām iestādēm jāņem vērā:
- a) Piešķirot sākotnējā riska faktoru svērumus, kompetentajām iestādēm ir jāpieņem informēts lēmums par dažādo faktoru nozīmīgumu attiecībā uz segmentu, apakšsegmentu vai atsevišķo subjektu. Attiecībā uz atsevišķiem subjektiem kompetentajām iestādēm jāņem vērā to segmenta vai apakšsegmenta riska novērtējums.
  - b) Konkrētiem riska faktoriem piešķirtais svēruma katram segmentam, apakšsegmentam vai novērtējuma subjektam var būt atšķirīgs, taču kompetentajām iestādēm līdzīgiem segmentiem, apakšsegmentiem vai novērtējuma subjektiem būtu jāizmanto līdzīgi faktori.
  - c) Risku svērumu piešķiršana nenoved pie situācijas, kad segmenta apakšsegmenta vai novērtējuma subjekta klasifikācija nav iespējama, piešķirot ievērojamu vai ļoti ievērojamu risku, vai kad visi segmenti, apakšsegmenti vai novērtējuma subjekti pieder pie vienas un tās pašas riska kategorijas.
  - d) Svērumu piešķiršanu nepamatoti neietekmē tikai viens riska faktors, un tas, ka pienācīgi ir ņemti vērā faktori, kuri saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 vai valsts tiesību aktiem vienmēr rada ievērojamu vai augstu NILL/TF risku. Piešķirot risku faktoru svērumus, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka viens riska faktors neietekmē kopējā svēruma līdzsvaru, kā dēļ var rasties nesamērīgs un nepamatots novērtējums.
65. Ja kompetentās iestādes, lai piešķirtu kopējos riska svērumus novērtējuma subjektiem, izmanto automatizētas IT sistēmas, it sevišķi gadījumos, kad šīs sistēmas neizstrādā kompetentajā iestādē, bet gan iegādājas no ārēja piegādātāja vai tās citādā veidā ir balstītas uz ārēju ievadi, kompetentajām iestādēm ir jāizprot, kā darbojas sistēma un kā tā apvieno vai piešķir svērumus



riska faktoriem, lai iegūtu kopējo riska svērumu. Kompetentajām iestādēm vienmēr ir jācenšas panākt, ka piešķirtie riska svērumi atspoguļo to izpratni par NILL/TF risku, kurš ir saistīts ar novērtējuma subjektu.

#### 4.3.6 Riska profili un kategorijas

66. Ņemot vērā objektīvā riska pakāpes novērtējumu un objektīvā riska pakāpes mazināšanas faktoru ietekmi, vajadzības gadījumā būtu jāiegūst nozares, apakšnozares un novērtējuma subjekta vispārējs riska svēruma, lai atvieglotu novērtējuma subjektu salīdzināšanu un sagatavotu 3. posma darbības.
67. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka novērtējuma subjekta, nozares vai apakšnozares riska mazināšanas faktoru novērtējums balstās uz uzticamu informāciju, piemēram iepriekš 45. punkta b) apakšpunktā izklāstīto informāciju. Ja šī informācija netiek saņemta, kompetentajām iestādēm jāapsver, vai mazināšanas faktoru iekļaušana ir pamatota un vai tā dēļ, ka tiek piešķirti svērumi mazināšanas faktoriem, netiek izkropļots novērtējuma subjekta NILL/TF riska galīgais svēruma.
68. Ja kompetentajām iestādēm ir pieejama tikai ierobežota vai nepārbaudīta informācija par mazināšanas faktoriem attiecībā uz novērtējuma subjektu vai nozari un apakšnozari, kompetentajām iestādēm šie novērtējuma subjekti, nozares un apakšnozares jāiedala kategorijās, balstoties uz to objektīvā riska profilu, un, kad attiecīgā informācija ir pieejama, jāpiešķir atlikušā riska svēruma.
69. Kompetentajām iestādēm jāizmanto savs profesionālais izvērtējums, lai apstiprinātu un vajadzības gadījumā labotu novērtējuma subjekta vai nozares/apakšnozares vispārējā riska novērtējuma rezultātus.
70. Kompetentajām iestādēm jāizlemj par vispiemērotāko veidu, kā iedalīt kategorijās novērtējuma subjektu, nozaru un apakšnozaru riska profilus. Lai panāktu konvergenci un veicinātu sadarbību un informācijas apmaiņu dažādu kompetento iestāžu starpā, kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja klasificēt novērtējuma subjektu, nozaru un apakšnozaru riskus tādās kategorijās kā "ļoti ievērojams", "ievērojams", "mēreni ievērojams" un "mazāk ievērojams" saskaņā ar EBI NILL/TF riska novērtējuma procesiem.
71. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka to riska novērtējuma procesi tām ļauj izšķirt starp objektīvajiem un atlikušajiem riskiem. Iedalot kategorijās objektīvos riskus, kuri ir saistīti ar novērtējuma subjektiem, nozarēm vai apakšnozarēm, kompetentajām iestādēm jāapsver šādas riska kategorijas:
  - a) mazāk ievērojams risks, kad ir ļoti maz ticams, ka novērtējuma subjekts, nozare vai apakšnozare var tikt plaši ļaunprātīgi izmantoti NILL/TF nolūkos;
  - b) mēreni ievērojams risks, kad ir maz ticams, ka novērtējuma subjekts, nozare vai apakšnozare var tikt plaši ļaunprātīgi izmantoti NILL/TF nolūkos;
  - c) ievērojams risks, kad ir ticams, ka novērtējuma subjekts, nozare vai apakšnozare var tikt



plaši ļaunprātīgi izmantoti NILL/TF nolūkos; vai

- d) ļoti ievērojams risks, kad ir ļoti ticams, ka novērtējuma subjekts, nozare vai apakšnozare var tikt plaši ļaunprātīgi izmantoti NILL/TF nolūkos.

72. Iedalot kategorijās atlikušo risku, kurš ir saistīts ar novērtējuma subjektiem, nozarēm vai apakšnozarēm, kompetentajām iestādēm jāapsver iespējamā mazināšanas pasākumu ietekme uz objektīvo risku, kurš ir saistīts ar novērtējuma subjektiem, nozarēm vai apakšnozarēm, ledalot kategorijās atlikušo risku, kompetentajām iestādēm jāpiemēro šīs četras riska kategorijas:

- a) mazāk ievērojams risks, kad objektīvais risks ir mazāk ievērojams un riska profilu neietekmē mazināšanas pasākumi vai kad objektīvais risks ir mēreni ievērojams vai ievērojams, bet ir efektīvi samazināts, izmantojot NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumus;
- b) mazāk ievērojams, kad objektīvais risks ir mazāk ievērojams un riska profilu neietekmē mazināšanas pasākumi vai kad objektīvais risks ir ievērojams vai ļoti ievērojams, bet ir efektīvi samazināts, izmantojot NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumus;
- c) ievērojams risks, kad pakļautība objektīvajam riskam ir ievērojama un riska profilu neietekmē mazināšanas pasākumi vai kad objektīvais risks ir ļoti ievērojams, bet ir efektīvi samazināts, izmantojot NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumus; vai
- d) ļoti ievērojams risks, kad objektīvais risks ir ļoti ievērojams un riska profilu neietekmē mazināšanas pasākumi vai kad objektīvais risks ir ļoti ievērojams un nav efektīvi samazināts sistemātisku trūkumu dēļ, kas pastāv novērtējuma subjekta vai lielākās daļas nozares novērtējuma subjektu NILL/TFN sistēmās un kontroles pasākumos.

73. Ja kompetentās iestādes nolemj, ka tās nepiemēros iepriekš 69., 70. un 71. punktā izklāstīto klasifikāciju, tām ir jāspēj pārveidot riska kategorijas atbilstoši šajās pamatnostādnēs ieteiktajām kategorijām. Kompetentajām iestādēm, pārveidojot riska kategorijas, jāpiemēro konservatīva pieeja, kā aprakstīts šo pamatnostādņu pielikumā.

74. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka novērtējuma subjektu klasifikācija NILL/TF riska noteikšanai var atšķirties no kategorijām, ko šiem pašiem novērtējuma subjektiem piemēro plašākai rīcības riska vai prudenciālai riska analīzei.

75. Ja kompetentā iestāde, lai noteiktu atsevišķa novērtējuma subjekta riska profilu vai svērumu, izmanto automatizētu IT sistēmu, kompetentajām iestādēm jāpieļauj situācijas, kurās tām var būt nepieciešams mainīt automatizētā svēruma rezultātus, pamatojoties uz profesionālo izvērtējumu un pārskatīšanas procesu, kas izklāstīts uz risku balstītas uzraudzības modeļa 4. posmā. Kompetentās iestādes var izlemt piemērot savu profesionālo izvērtējumu, ja ir pieejama informācija, kas liecina, ka kopējais riska svēruma nav patiesas realitātes atspoguļojums, tostarp informācija, kas iegūta no finanšu ziņu vākšanas vienībām, plašsaziņas līdzekļu paziņojumiem, citiem uzraudzītājiem vai klātienē un neklātienē uzraudzības. Pamatojums šādām riska profila vai svēruma izmaiņām kompetentajai iestādei ir skaidri jādokumentē.



## 4.4 3. posms — uzraudzība;

### 4.4.1 Vispārīgi noteikumi

76. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka uz novērtējuma subjektiem, kuri ir pakļauti ievērojamam un ļoti ievērojamam NILL/TF riskam, attiecas biežāka un uzstājīgāka uzraudzība, nekā uz tiem subjektiem, kuri ir pakļauti mērenam vai mazāk ievērojamam riskam. Kompetentajām iestādēm jāpielāgo sava uzraudzības pieeja, pielāgojot vienu vai vairākus no šādiem elementiem:

- a) uzraudzības būtību, pielāgojot savstarpējo attiecību starp neklātienas un klātienas uzraudzības instrumentiem;
- b) uzraudzības fokusu, koncentrējoties uz kopējo novērtējuma subjektu ieviesto NILL/TFN sistēmu vai uz īpašiem NILL/TF riskiem, tostarp riskiem, kuri ir saistīti ar konkrētiem produktiem vai pakalpojumiem, vai īpašiem NILL/TFN procesu aspektiem, piemēram, klienta identifikāciju, riska novērtējumu, pastāvīgo pārraudzību un ziņojumu sagatavošanas darbībām;
- c) uzraudzības biežumu, nodrošinot, ka novērtējuma subjekti, kuri ir pakļauti ievērojamākiem NILL/TF riskiem, tiek biežāk uzraudzīti, nekā tie subjekti, kuri ir pakļauti mazāk ievērojamiem riskiem; un
- d) uzraudzības intensitāti un ieviešanu, atkarībā no riska nosakot klientu dokumentācijas pārskatīšanas apmēru, veicot darījumu izlases pārbaudes un uz vietas pārbaudot ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka gadījumos, kad pakļautība NILL/TF riskam ir ievērojamāka, pārskatīšana, pamatojoties tikai uz politikas un procedūru novērtējumu, nevis uz to īstenošanu, visticamāk, nebūs pietiekama.

### 4.4.2 Uzraudzības stratēģija

77. Kompetentajām iestādēm jānosaka un jāīsteno ilgāka termiņa NILL/TFN uzraudzības stratēģija, ar kuru tās nosaka, kā tās vajadzības gadījumā mazinās NILL/TF riskus, kurus tās ir apzinājušas visās tās uzraudzībā esošajās nozarēs un apakšnozarēs. Stratēģijai jābalstās uz sektora mēroga riska novērtējumu, ko kompetentās iestādes veic saskaņā ar 4.3. pamatnostādni.

78. Šajā stratēģijā kompetentajām iestādēm jānosaka skaidri mērķi attiecībā uz to NILL/TFN uzraudzības pieeju un jāizklāsta, kā tiks panākta šo mērķu sasniegšana noteiktajā termiņā un ar pieejamajiem resursiem. Šajā saistībā uzraudzības stratēģijā ir:

- a) jāizskaidro darbs, ko veiks, lai mazinātu esošos NILL/TF riskus, kuri ir apzināti to uzraudzībā esošajās nozarēs un apakšnozarēs;
- b) jāizskaidro, kā tās nodrošinās, ka visām nozarēm un apakšnozarēm, tostarp tām, kuras ir saistītas ar zemākiem NILL/TF riskiem, tiek piemērots atbilstošs uzraudzības aptvēruma un pārraudzības, kas ir samērīgi ar NILL/TF risku, Tām it sevišķi jāizskaidro, kā tās nodrošinās, ka nozarēm, kuras ir saistītas ar ievērojamākiem NILL/TF riskiem, tiks veltīts lielāks uzraudzības aptvēruma;





- c) jānosaka, kurus uzraudzības instrumentus kompetentās iestādes izmantos kuru risku veidu pārvaldīšanai, kā aprakstīts šo pamatnostādņu 4.4.4. iedaļā;
- d) jānosaka pārbaužu un izvērtējumu, ja tādi tiek veikti, cikli, ar kuriem nosaka, kuri novērtējuma subjekti katrā riska kategorijā tiks uzraudzīti, un jāparedz katrā ciklā piemērojamo uzraudzības instrumentu veids;
- e) jāparedz uzraudzības resursi, kuri nepieciešami uzraudzības stratēģijas īstenošanai, un jānodrošina, ka tām ir pieejami pietiekami resursi;
- f) jāizskaidro, kā jaunu risku rašanās gadījumā kompetentās iestādes veikts to efektīvu pārvaldību un novēršanu tādā veidā, kas negatīvi neietekmē visu stratēģiju.

#### **4.4.3 NILL/TFN uzraudzības plāns**

- 79. Kompetentajām iestādēm attiecībā uz visiem novērtējuma subjektiem jānosaka un jāievieš uzraudzības plāns, ar kuru izskaidro, kā uzraudzības stratēģija tiks īstenota praksē. Kompetentajām iestādēm jāizlemj par laikposmu, uz kuru attieksies to uzraudzības plāns, tas var būt, piemēram, ikgadējs vai divus gadus ilgs uzraudzības plāns, attiecīgi ņemot vērā plašākus organizatoriskos ierobežojumus.
- 80. Kompetentajām iestādēm jānosaka visi uzraudzības plāni, kas attiecas uz visu uzraudzības stratēģijas laikposmu, lai nodrošinātu, ka to starpā valda līdzsvars un ka kopā tie palīdz īstenot uzraudzības stratēģiju. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja uzraudzības stratēģija ir noteikta piecus gadus ilgam laikposmam, taču uzraudzības plāni tiek izstrādāti katru gadu, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka stratēģija tiek izpildīta piecu gadu laikposmā, kopīgi īstenojot visus gada plānus.
- 81. Uzraudzības plānā kompetentajām iestādēm skaidri jāizklāsta uzraudzības instrumenti, kurus tās piemēros novērtējuma subjektiem, lai panāktu mērķu atbilstību stratēģijai. Kompetentajām iestādēm jāizmanto atsevišķu novērtējuma subjektu riska novērtējumi, lai precizētu savu uzraudzības instrumentu izvēli attiecībā uz konkrētu novērtējuma subjektu, kā mērķis ir novērst riskus, kuri attiecas uz konkrēto novērtējuma subjektu.
- 82. Kompetentajām iestādēm plānā jānosaka, kādā veidā tās novērtējuma subjektiem piešķirs uzraudzības resursus, lai nodrošinātu atbilstību novērtējuma subjektu riska profilam, kurš izstrādāts atbilstoši 4.3. pamatnostādnei.
- 83. Kompetentajām iestādēm jāapzinās, ka novērtējuma subjekti ar ievērojamu vai ļoti ievērojamu NILL/TF riska līmeni var nebūt sistēmiski nozīmīgi. Tāpēc, pieņemot lēmumus par vispiemērotākajiem uzraudzības instrumentiem, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz to NILL/TF riska novērtējumu, un tām nevajadzētu ne balstīties uz prudenciāliem vai rīcības riska novērtējumiem, ja tādi ir pieejami, ne arī ņemt vērā tikai sistemātiski nozīmīgus novērtējuma subjektus. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā, ka prudenciālais vai operacionālais risks varētu nebūt piemērots rādītājs, lai izdarītu secinājumus, īstenojot NILL/TFN uzraudzību.



84. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka NILL/TFN uzraudzības plāns ir neatkarīgs no prudenciālās uzraudzības plāna; kaut gan dažkārt ir iespējama kompetento iestāžu novērtējuma subjektu un prudenciālo uzraudzības iestāžu pārklāšanās, un var tikt piemēroti kopīgi vai papildu uzraudzības instrumenti. Tomēr kompetentās iestādes ir atbildīgas par NILL/TFN uzraudzības mērķu pilnīgu sasniegšanu šo pasākumu dēļ.
85. Izstrādājot NILL/TFN uzraudzības plānu, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tajā ir paredzēti neparedzēti gadījumi, kad klātienēs vai neklātienēs uzraudzības laikā vai izmantojot citus uzticamus resursus, tiek apzināti jauni riski, kā dēļ ir nepieciešama kompetento iestāžu attiecīga un savlaicīga reakcija.
86. Ja kompetentajām iestādēm ir nepieciešams izdarīt grozījumus sākotnējā NILL/TFN uzraudzības plānā, piemēram, neklātienēs uzraudzību nomainot pret klātienēs uzraudzību vai tematiskos pārskatus nomainot pret vispusīgām pārbaudēm, apstrādājot šīs izmaiņas uzraudzības plānā, tām jāievieš piemērota iekšējās pārvaldības kārtība, lai pielāgotos jaunajiem apstākļiem vai lai pārvaldītu jaunus NILL/TFN riskus. Visas šīs izmaiņas kompetentajām iestādēm attiecīgi jādokumentē, izskaidrojot kā un kad tiks veikta šo novērtējuma subjektu uzraudzība, ko ir ietekmējušas plāna izmaiņas.

#### 4.4.4 Uzraudzības instrumenti

87. Kompetentajām iestādēm jāatzīst, ka katrs novērtējuma subjekts, nozare un apakšnozare ir pakļauti dažādiem NILL/TF riska līmeņiem, un tādēļ tiem izmantoto uzraudzības instrumentu veids un biežums var atšķirties. Lai nodrošinātu uzraudzības resursu efektīvu izmantošanu, kompetentajām iestādēm jāizvēlas tādi uzraudzības instrumenti, kuriem, iespējams, ir lielāka ietekme uz novērtējuma subjektu atbilstību, vai jāļauj, ka tie aptver lielāko nozares daļu. Ja kompetentās iestādes cenšas izveidot labāku izpratni par veidu, kā nozare pārvalda konkrētus NILL/TF riskus, vai par noteiktiem novērtējuma subjektu veidiem, šī mērķa sasniegšanai tām jāapsver iespēja izmantot tematiskos pārskatus.
88. Kompetentajām iestādēm jābūt labai izpratnei par visiem tām pieejamajiem uzraudzības instrumentiem, lai īstenotu to uzraudzības stratēģiju un plānu. Tām jāizveido izpratne par priekšrocībām un trūkumiem, kuri ir saistīti ar katru uzraudzības instrumentu, tostarp par ieviešanu un intensitātes pakāpi, ko tās ar katru uzraudzības instrumentu varētu sasniegt, un apsvērt, kā tās efektīvi var izmantot visplašāko tām pieejamo uzraudzības instrumentu klāstu, tostarp, bet ne tikai vispusīgas vai daļējas klātienēs pārbaudes, īpašas pārbaudes, tematiskās pārbaudes, NILL/TFN pārskatus, pārbaudes par paveikto darbu, attālināti veiktus pārskatus, kā arī atsauksmes un norādījumus nozarei.
89. Kompetentajām iestādēm attiecībā uz novērtējuma subjektiem jāizvēlas visefektīvākie uzraudzības instrumenti, ar kuriem sekmētu konkrētu uzraudzības vajadzību vai mērķi. Izvēloties uzraudzības instrumentus, kompetentajām iestādēm jāatsaucas uz to nozares un atsevišķiem NILL/TF riska novērtējumiem un jāņem vērā:
- a) kompetentās iestādes uzraudzībā esošo novērtējuma subjektu un nozaru skaits;



- b) Īpašas dažādu uzraudzības instrumentu iezīmes, ja tie tiek piemēroti vieni paši vai kombinācijā citam ar citu;
- c) dažādu uzraudzības instrumentu piemērošanai nepieciešamie resursi;
- d) laiks, kas nepieciešams, lai uzraudzības instruments sasniegtu savu mērķi un ietekmētu novērtējuma subjektu NILL/TFN atbilstību.

90. Kompetentajām iestādēm jāisteno elastība, lai varētu pielāgot savu uzraudzības instrumentu izmantošanu, arī reaģējot uz jauniem NILL/TF riskiem, kuri rodas attiecībā uz novērtējuma subjektu, nozari vai apakšnozari. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja kompetentās iestādes, izmantojot vai nu NILL/TFN pārskatus, vai citus uzraudzības instrumentus, vai citus līdzekļus, ir konstatējušas jaunu NILL/TF risku, tām jāapsver, vai ir nepieciešams turpmāks un detalizētāks novērtējums, izmantojot attālināti veiktu pārskatīšanu vai klātienes pārbaudi, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjektu sistēmas un kontroles pasākumi ir pietiekami stingri jaunu risku mazināšanai. Tādēļ klātienes pārbaudes kompetentajām iestādēm ļauj:

- a) izveidot padziļinātāku izpratni par novērtējuma subjekta vispārējo pieeju attiecībā uz NILL/TFN, tostarp praksi, pārvaldību, darbinieku uzvedību un kultūru;
- b) apspriest potenciālos riskus, uzraudzības darbību rezultātus, kā arī problēmas, ar kurām novērtējuma subjekts var saskarties, un to risināšanās veidus;
- c) tiešā veidā informēt novērtējuma subjektus par uzraudzības priekšstatiem.

91. Kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja izmantot klātienes pārbaudes, vai nu vienas pašas vai kombinācijā ar citiem uzraudzības instrumentiem, it sevišķi uzraugot novērtējuma subjektus ar ievērojamu un ļoti ievērojamu NILL/TF riska pakāpi. Šīs pārbaudes ietver vismaz novērtējuma subjektu NILL/TFN politikas un procedūru pārskatīšanu un novērtējumu par to, kā tās tiek īstenotas praksē, cita starpā izmantojot intervijas ar vadošajiem darbiniekiem, NILL/TFN atbilstībai izmantotās sistēmu pārbaudes un riska novērtējuma un klientu dokumentācijas pārskatīšanu. Pamatojoties uz šo novērtējuma subjektu darbīgs darbības apjomu un sarežģītību, kompetentajām iestādēm jāapsver, vai pilna apjoma pārbaude uz vietas ietvers visu novērtējuma subjekta darbīgs darbību vai arī labāk ir koncentrēties uz konkrētu novērtējuma subjekta darbīgs darbības līniju. Kaut gan gadījumos, kad joma ietver tikai konkrētu darbīgs darbības līniju, kompetentajām iestādēm būtu jāizveido izpratne par saskarsmes punktiem starp tām sistēmām un kontroles pasākumiem, ko piemēro attiecībā uz darbīgs darbības līniju, un tām, kuru piemērošana ir plašāka, un gadījumos, kad ir apzināti darbīgs darbības līnijas sistēmu un kontroles pasākumu trūkumi, kompetentajām iestādēm jācenšas novērtēt, vai un kā tas var ietekmēt visu novērtējuma subjektu.

92. Pieņemot lēmumus par to, vai veikt vispusīgu pārbaudi uz vietas pie novērtējuma subjekta, kompetentajām iestādēm jāapsver šādi faktori:

- a) vai ir nepieciešams iegūt papildu vai pilnīgāku informāciju par novērtējuma subjektu, ko var iegūt, izmantojot vienīgi klātienes elementus;
- b) kāda informācija ir nepieciešama un kā to efektīvi un visaptveroši iegūt;



- c) vai iepriekšējo klātienes pārbaūžu vai attālināti veiktas pārskatīšanas rezultāti, ko ir veikušas vai nu kompetentās iestādes, vai attiecīgās prudenaiālās uzraudzības iestādes vai gadījumā, ja novērtējuma subjekts ir daļa no grupas, kompetentās iestādes, kuras ir atbildīgas par citu grupas struktūru uzraudzību, ja tādas ir pieejamas, parāda zemu NILL/TFN atbilstības līmeni vai liecina par vāju novērtējuma subjekta vai grupas atbilstības kultūru, kas varētu ietekmēt novērtējuma subjektu;
  - d) vai novērtējuma subjekti iepriekš ir pārkāpuši savas NILL/TFN saistības un vai tas ir darīts atkārtoti;
  - e) kādus turpmākos uzraudzības pasākumus, ja tādi ir, kompetentā iestāde iepriekš ir piemērojusi novērtējuma subjektam; un
  - f) vai novērtējuma subjekti iepriekš ir apliecinājuši savas saistības novērst nepilnības un vai to rīcība ir bijusi stingra.
93. Kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja izmantot attālināti veiktu pārskatīšanu tādos gadījumos, kad varētu pietikt ar mazāk stingru uzraudzības pieeju, vai gadījumos, kad novērtējuma subjekti ir pakļauti zēmam NILL/TF riska līmenim. Attālināti veikta pārskatīšana ietver novērtējuma subjektu rakstisku NILL/TFN politiku un procedūru un riska novērtējuma dokumentu pārbaudi, bet neparedz padziļinātāku novērtējumu par to, cik efektīvi novērtējuma subjekts ir īstenojis šo politiku un procedūras praksē. Attālināti veiktu pārskatīšanu var arī uzskatīt par sagatavošanās posmu padziļinātākai pārskatīšanai, izmantojot klātienes pārbaudes, kas papildinātu neklātienes darbu vai ko varētu izmantot kombinācijā ar citiem uzraudzības instrumentiem.
94. Dažos gadījumos kompetentajām iestādēm jāizvērtē, vai divu vai vairāku instrumentu kombinācija nebūtu efektīvāka. Tas ietver situācijas, kad kompetentajai iestādei ir bažas par informācijas precizitāti, kura ir saņemta attālināti veiktas pārskatīšanas laikā vai NILL/TFN pārskatu ietvaros. Šādos gadījumos kompetentajām iestādēm var būt nepieciešams šo informāciju pārbaudīt, izmantojot pārbaudi uz vietas, kura parasti ietver tādus elementus kā darījumu un klientu dokumentāciju izlasi un intervijas ar vadošajiem darbiniekiem un vadības struktūras locekļiem. Kompetentajām iestādēm nepieciešamības gadījumā jāveic īpašas pārbaudes, kuras nav daļa no uzraudzības stratēģijas un plāna. Šādu pārbaūžu nepieciešamība var rasties konkrēta notikuma dēļ, kas var pakļaut nozari/apakšnozari vai novērtējuma subjektus paaugstinātam NILL/TF riskam, ievērojamu izmaiņu dēļ, kas izmaina nozares/apakšnozares vai novērtējuma subjektu NILL/TF riska pakļautību, vai arī tādēļ, ka kompetentā iestāde ir atklājusi konkrētu informāciju, tostarp saistībā ar trauksmes cēlēja ziņojumiem, plaši izplatītām publiski izteiktām aizdomām par pārkāpumiem, jaunu NILL/TF klasifikāciju vai uzraudzības konstatējumiem saistībā ar NILL/TFN sistēmām un kontroles pasākumiem vai plašāku iekšējās kontroles sistēmu. Ja kompetentā iestāde ir izlēmusi par īpašas pārbaudes nepieciešamību, ir jānosaka pārbaudes joma, tas, uz ko pārbaude koncentrēties, un tas, vai tajā būs ietverti jebkādi klātienes elementi, un vai ir nepieciešama citu uzraudzītāju iesaiste un sadarbība ar tiem.
95. Ja kompetentās iestādes pārbaudi veic attālināti, izmantojot virtuālus līdzekļus, tām jāapsver šī uzraudzības instrumenta efektivitāte un tas, vai sadarbība ar novērtējuma subjektu atbilst



klātienes pārbaudes apstākļiem un ir samērīga ar NILL/TF risku saistībā ar novērtējuma subjektu. Kompetentajām iestādēm jāapsver, vai gadījumā, kad tiek uzraudzīti novērtējuma subjekti ar ievērojamu vai ļoti ievērojamu NILL/TF riska līmeni, un gadījumos, kad kompetentās iestādes cenšas izveidot dziļu izpratni par novērtējuma subjekta kopējo NILL/TFN sistēmu un kontroles pasākumu sistēmu, klātienes pārbaude nebūtu piemērotāka.

96. Kompetentajām iestādēm jāapsver visefektīvākais uzraudzības instruments, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjekti, kuri ir daļa no grupas, efektīvi īsteno grupas mēroga politiku un procedūras, piemērojot apsvērumus, kas ir līdzīgi tiem, kurus piemēro atsevišķiem novērtējuma subjektiem, kā tika paskaidrots iepriekš. Ja grupa veic pārrobežu darbību<sup>15</sup>, vadošajai uzraudzības iestādei ir jāsadarbjas ar citām kompetentajām iestādēm, kuras ir iesaistītas grupas novērtējuma subjekta uzraudzībā, izmantojot NILL/TFN kolēģijas, ja tādas pastāv, vai citus kanālus un sadarbības mehānismus, tostarp tos, kuri noteikti EBI pamatnostādnēs par sadarbību.<sup>16</sup> Šī sadarbība cita starpā var ietvert, bet ne tikai:

- a) savstarpējas palīdzības apjomu, kurš ir aprakstīts NILL/TFN kolēģiju pamatnostādņu 9. pamatnostādnē;
- b) vienošanās par konkrēta uzraudzības instrumenta vai uzraudzības darbības piemērošanu kopā ar citām kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par grupas novērtējuma subjekta uzraudzību. Tas cita starpā var ietvert pārbaudes vai pārskatīšanas veikšanu kopā ar citām kompetentajām iestādēm vai kopīgu uzraudzības instrumenta pielāgošanu, vēršot to uz efektīvāku tādu risku mazināšanu, kuri ir kopīgi visai grupai;
- c) vajadzības gadījumā informācijas apmaiņu saistībā ar novērtējuma subjekta vai nozares NILL/TF riska novērtējumu;
- d) informācijas apmaiņu saistībā ar plānotajām uzraudzības pārbaudēm vai pārskatīšanu un par to būtiskiem konstatējumiem;
- e) informācijas apmaiņu saistībā ar citu kompetento iestāžu identificētajiem trūkumiem vai pārkāpumiem.

97. Kompetentajām iestādēm jāgūst visaptverošs priekšstats par visiem saviem piemērotajiem uzraudzības instrumentiem. Tām ir jāpārtrauga to īstenošana un efektivitāte un nepieciešamības gadījumā jāveic to pielāgošana.

#### 4.4.5 Uzraudzības pieeja un uzraudzības rokasgrāmata

98. Lai izpildītu savas saistības saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka novērtējuma subjekti ir ieviesuši stingras NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumus un ka šīs sistēmas un kontroles pasākumi ir pietiekami efektīvi, lai novērstu un atklātu NILL/TF. Pasākumi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērtētu novērtējuma subjekta

<sup>15</sup> Vadošā uzraudzības iestāde ir noteikta saskaņā ar EUI kopīgajām pamatnostādnēm (JC 2019 81) par sadarbību un informācijas apmaiņu Direktīvas (ES) 2015/849 mērķiem starp kompetentajām iestādēm, kas uzrauga kredītiestādes un finanšu iestādes ("NILL/TFN kolēģijas pamatnostādnes"). Parasti vadošā uzraudzības iestāde ir kompetentā iestāde, kas ir atbildīga par NILL/TFN uzraudzību dalībvalstī, kurā atrodas grupas galvenais birojs.

<sup>16</sup> EBI [pamatnostādnes par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm, NILL/TFN uzraudzītājiem un finanšu zinu vākšanas vienībām saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 117. panta 6. punktu](#), 2021. gada decembris.



NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumus, jānosaka īpaši paredzētā NILL/TFN uzraudzības rokasgrāmatā. Tas kompetentajām iestādēm ļauj nodrošināt uzraudzības instrumentu un profesionālā izvērtējuma konsekventu piemērošanu. Izstrādājot rokasgrāmatu, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tajā ir sniegta pietiekami detalizēta informācija par visām darbībām, ko attiecīgajām uzraudzības iestādēm nepieciešams veikt efektīvas uzraudzības īstenošanai, taču uzraudzības iestādēm rokasgrāmatā arī jānodrošina pietiekoša elastība, lai vajadzības gadījumā uzraudzības pieejai varētu piemērot savu eksperta izvērtējumu un veikt tās pielāgojumus.

99. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 8. panta 4. punktu novērtējuma subjekti ieceļ NILL/TFN atbilstības amatpersonas. Kompetentajām iestādēm ir arī jāveic pasākumi, ņemot vērā riska pakāpi, lai pārbaudītu, vai novērtējuma subjekta ieceltajām NILL/TFN atbilstības amatpersonām piemīt un joprojām piemīt nepieciešamais integritātes, kompetences un zināšanu līmenis efektīvai savu funkciju pildīšanai.<sup>17</sup> Šādi pasākumi var ietvert tikšanos ar NILL/TFN atbilstības amatpersonu vai pieprasījumu novērtējuma subjektam sniegt kopsavilkumu par NILL/TFN atbilstības amatpersonas profesionālo ekspertīzi vai jebkādu citu informāciju, ko kompetentā iestāde uzskata par būtisku. Kompetentajām iestādēm jāapsver, vai tās novērtējumu veiks kā daļu no savām uzraudzības darbībām, tostarp veicot pārbaudes uz vietas vai neklātienes pārskatīšanu, vai kā atsevišķu novērtējumu.

100. Gadījumā, ja 99. punktā aprakstīto pārbauci dēļ kompetentajai iestādei rodas bažas par NILL/TFN atbilstības amatpersonas piemērotību, kompetentajai iestādei par savām bažām jāziņo attiecīgajai prudenciālās uzraudzības iestādei<sup>18</sup> un prudenciālās uzraudzības iestādēm aktīvi jāsniedz jebkāda informācija, kuras dēļ ir radušās šīs bažas. Turklāt

- a) gadījumā, ja NILL/TFN atbilstības amatpersonas piemērotības novērtējums nav prudenciālās uzraudzības iestādes kompetencē, kompetentajām iestādēm bez nepamatotas kavēšanās jāpiemēro nepieciešamie pasākumi šī jautājuma risināšanai, piemēram, pieprasot NILL/TFN atbilstības amatpersonas papildu apmācību vai profesionālo kvalifikāciju paaugstināšanu; pieprasījums par NILL/TFN atbilstības amatpersonas lomas pastiprinātu pārvaldību vai reorganizāciju; vai pieprasījums par NILL/TFN atbilstības amatpersonas aizvietošanu vai papildu amatpersonas iecelšanu;
- b) gadījumā, ja prudenciālās uzraudzības iestādes ir kompetentas veikt NILL/TFN atbilstības amatpersonas piemērotības novērtējumu,<sup>19</sup> kompetentajām iestādēm jāsadarbojas ar prudenciālās uzraudzības iestādēm piemērotības sākotnējā novērtējuma un arī jebkādu atkārtotu novērtējumu laikā, ko vajadzības gadījumā veic prudenciālās uzraudzības

<sup>17</sup> [Konsultatīvais dokuments](#) par pamatnostādņu projektu par politiku un procedūram saistībā ar atbilstības pārvaldību un NILL/TFN atbilstības amatpersonas lomu un uzdevumiem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 8. pantu un VI nodaļu.

<sup>18</sup> Jo īpaši atbilstīgi gaidāmo EBI pamatnostādņu par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm 19. punktam, NILL/TFN uzraudzības iestādēm un finanšu izmeklēšanas vienībām saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES

<sup>19</sup> Kopīgās ESMA un EBI pamatnostādnes par vadības struktūras locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanu, saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES un Direktīvu 2014/65/ES, [EBA/GL/2021/06](#).



iestādes.<sup>20</sup> Kompetentajām iestādēm ar attiecīgajām prudenciālās uzraudzības iestādēm jāapmainās ar visu būtisko informāciju, kura varētu ietekmēt NILL/TFN atbilstības amatpersonas piemērotības novērtējumu vai atkārtotu novērtējumu, tostarp ar to ierosinātajiem pasākumu ieteikumiem, kā iepriekš izklāstīts a) apakšpunktā, kas sagatavoti no NILL/TFN uzraudzības perspektīvas problēmu mazināšanai.

101. Uzraudzības rokasgrāmatā kompetentajām iestādēm jāizklāsta pasākumi, kurus uzraudzības iestādēm nepieciešams veikt, piemērojot dažādus uzraudzības instrumentus. Uzraudzības rokasgrāmatā jāizklāsta vismaz:

- a) kompetento iestāžu izmantotais process un metodes, novērtējot NILL/TF riskus, kas saistīti ar novērtējuma subjektiem un nozarēm/apakšnozarēm. Kompetentajām iestādēm arī jāizskaidro uzraudzības iestāžu izmantotais process, ja tās, pamatojoties uz to profesionālo izvērtējumu, vēlas grozīt novērtējuma subjekta riska svērumus;
- b) iespējamie gadījumi, kad uzraudzības iestādēm ir nepieciešams sadarboties ar citām ieinteresētajām personām, kā aprakstīts šo pamatnostādņu 1.4.1. iedaļā, un jāizskaidro, kā šai sadarbībai būtu jānotiek praksē;
- c) process, kas uzraudzības iestādēm būtu jāievēro katra uzraudzības instrumenta izmantošanā, un izskaidrojums par pārbaudāmajiem elementiem. Kompetentajām iestādēm skaidri jānosaka galvenās atšķirības starp dažādiem tām pieejamajiem uzraudzības instrumentiem. Tas nozīmē, ka kompetentajām iestādēm vismaz jāprecizē apmērs, kādā ir sagaidāms, ka uzraudzības iestādes veiks novērtējuma subjektu pārbaudi:
  - i) attiecīgās politikas un procedūru atbilstība un tas, vai tās ir saistītas ar uzņēmuma darbības riska novērtējumu;
  - ii) ka ir ieviesti attiecīgie procesi un ka tie darbojas, kā paredzēts;
  - iii) uzņēmuma darbības riska novērtējumu atbilstība un pilnība un kādā mērā tas nosaka kopējo NILL/TFN pieeju;
  - iv) klienta riska novērtējumu atbilstība un kādā mērā tie nosaka klienta uzticamības pārbaudes prasību piemērojamo līmeni;
  - v) iekšējās pārvaldības kārtības un iekšējo informēšanas sistēmu atbilstība attiecībā uz NILL/TFN atbilstību, tostarp vadības informācijas kvalitāti un kvantitāti;
  - vi) personu, kas pilda AML/CT atbilstības amatpersonas lomu, atbilstība attiecībā uz novērtējuma subjektu, kā tas noteikts Direktīvas (ES) 2015/849 8. panta 4. punktā, un pasākumi, kurus uzraudzītājiem jāveic šī novērtējuma veikšanai;
- d) kāda veida sadarbība un saziņa uzraudzītājam jāīsteno ar novērtējuma subjektu pirms konkrēta uzraudzības instrumenta piemērošanas, tās laikā un pēc tās;

---

<sup>20</sup> Kā cita starpā saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES paredzēts gaidāmo EBI pamatnostādņu par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm, NILL/TFN uzraudzītājiem un finanšu izmeklēšanas vienībām 6.1. un 6.3. iedaļā





- e) norādoši laikposmi, kuri kompetentajām iestādēm un novērtējuma subjektiem jāievēro, paziņojot pārbaužu vai pārskatīšanas laikā gūtos konstatējumus;
- f) kā novērtēt, vai novērtējuma subjektu ieviestās NILL/TFN sistēmas un kontroles pasākumi ir pietiekami efektīvi un samērīgi ar NILL/TF riskiem, kuriem novērtējuma subjekts ir pakļauts. Kompetentajām iestādēm vismaz jāizklāsta galvenās jomas, uz kurām uzraudzītājam būtu jākoncentrējas, kuras varētu liecināt par novērtējuma subjekta efektivitātes trūkumu. Daži rādītāji, kuri varētu liecināt par NILL/TFN sistēmas efektīvu īstenošanu, var būt šādi (bet ne tikai šādi):
  - vii) novērtējuma subjekta darbinieki parāda labu izpratni par dažādām sistēmām izmantotajiem parametriem un var izskaidrot, kāds ir šo sistēmu rezultātu pamatojums;
  - viii) klientu un darījumu pārbaudei izmantotās sistēmas un procesi ir sasnieguši gaidītos rezultātus, kas ir saskaņā ar citiem līdzīgiem nozares novērtējuma subjektiem;
  - ix) politika un procesi aizdomīgu vai neparastu darījumu identificēšanai un analīzei un ziņošana FIU vai citām attiecīgajām iestādēm;
  - x) novērtējuma subjekta darbinieki parāda labu izpratni par NILL/TFN politiku un procesiem un par to, kā tos piemēro praksē;
  - xi) dažādi iekšējie un ārējie ziņojumi, piemēram, iekšējās un ārējās revīzijas vai konsultantu ziņojumi nerada nekādas bažas par novērtējuma subjekta NILL/TFN atbilstību;
  - xii) visiem attiecīgajiem novērtējuma subjekta darbiniekiem un augstākajai vadībai tiek nodrošināta pietiekama un attiecīga apmācība;
  - xiii) novērtējuma subjekts īsteno godīgu stimulu praksi, tostarp attiecībā uz atalgojumu un cita veida atlīdzību, kas tieši vai netieši neveicina neatbilstīgu darba praksi vai kultūru;
  - xiv) pietiekama un atbilstoša vadības ziņošana visos vadības līmeņos;
  - xv) ir īstenota atbilstoša pārvaldības kārtība ar skaidri noteiktu augstākās vadības lomu NILL/TFN sistēmā.
- g) apmērs, kādā tiek sagaidīts, ka uzraudzības iestāde apstrīd NILL/TFN sistēmu un kontroles pasākumu stingrību, NILL/TFN politikas un procedūru īstenošanu un uzņēmuma darbības riska novērtējuma efektivitāti;
- h) piemēri par situācijām, kurās no uzraudzības iestādēm tiek sagaidīts, ka tās piemēros savu uzraudzības izvērtējumu;
- i) gadījumā, ja uzraudzības instruments ietver klientu dokumentācijas vai darījumu izlases pārbaudi, rokasgrāmatā jāizskaidro izlases pārbaudes metodes, tostarp minimālais izlases lielums un izlases izvēles kritēriji;
- j) pasākumi, kurus uzraudzības iestādēm nepieciešams veikt pēc pārbaudes, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjekti atbilstoši risina ar uzraudzības konstatējumiem saistītos jautājumus, un piemēri par gadījumiem, kuros var būt nepieciešama atkārtota pārbaude,





kā noteikts šo pamatnostādņu 4.4.8. iedaļā; un

- k) kompetentās iestādes pārvaldības kārtība pārbaūžu un pārskatīšanas rezultātu apstiprināšanai, tostarp lēmumu pieņemšanas process saistībā ar sankcijām un administratīvajiem pasākumiem.

101. A) Izstrādājot izlases pārbaudes politiku, kompetentajām iestādēm ir jāņem vērā, ka novērtējuma subjekti daudzējādā ziņā atšķiras, piemēram, attiecībā uz produktu un pakalpojumu skaitu un veidu un klientu un darījumu skaitu un veidu. Tas nozīmē, ka kompetentajām iestādēm attiecībā uz konkrētu novērtējuma subjektu var būt nepieciešams piemērot savu izlases pārbaudes pieeju. Šajā saistībā kompetentajām iestādēm jāapsver vismaz šādi kritēriji, izvēloties nozīmīgu paraugu:

- a) Izlases pārbaudei būtu jāpalīdz kompetentajām iestādēm sasniegt konkrēta novērtējumam izmantota uzraudzības instrumenta mērķus. Tas nozīmē, ka paraugā ir jāizmanto pamatots klientu dokumentācijas vai darījumu skaits, lai atspoguļotu klientu, produktu un pakalpojumu daudzveidību dažādās riska kategorijās. Tomēr šī parauga lielumu un sastāvu nosaka:
  - i) novērtējumam izmantotā uzraudzības instrumenta mērķis;
  - ii) dažādas novērtējuma subjekta klientu riska kategorijas un klientu daļa ar ievērojamu vai ļoti ievērojamu NILL/TF risku;
  - iii) novērtējuma subjekta darījumdarbības būtība, apmērs un sarežģītība;
- b) Pārbaudēm, ko veic kā daļu no izlases pārbaudes, jābūt pietiekami plašām un detalizētām, lai kompetentā iestāde varētu sasniegt vēlamu uzraudzības mērķi.
- c) Izlases pārbaude jālīdzsvaro ar citām uzraudzības darbībām, kuras ir daļa no uzraudzības instrumenta, piemēram, pārskatīšanas sistēmām, pārvaldības kārtību un politiku un procedūrām.

102. Pamatojoties uz riska līmeni vai jaunu informāciju, tostarp informāciju, kas iegūta kompetento iestāžu uzraudzības darbību ietvaros, kompetento iestāžu izlases pārbaudes politikai jābūt elastīgai, un tajā ir jāpieļauj pielāgojumi. Tas nozīmē, ka kompetentās iestādes var mainīt parauga lielumu, paraugā iekļauto klientu, produktu, pakalpojumu vai darījumu kategorijas vai īpašās pārbaudes, kuras veiktas pirms pārbaudes vai pārskatīšanas vai to laikā. Ja izlases pārbaude liecina par sistemātisku piemērojamo NILL/TFN pienākumu neievērošanu no novērtējuma subjekta puses, kompetentajām iestādēm jāizmeklē šīs neievērošanas galvenais cēlonis, kā ietvaros var veikt turpmākas pārbaudes vai uzraudzības darbības, tostarp papildu izlases pārbaudi vai intervijas ar vadošajiem darbiniekiem.

103. Nepieciešamības gadījumā jāveic regulāra uzraudzības rokasgrāmatas pārskatīšana un atjaunināšana, it sevišķi, ja ir notikušas ievērojamas izmaiņas, kas varētu ietekmēt uzraudzības pieeju, tostarp tiesiskā regulējuma vai starptautisko norādījumu ieviestas izmaiņas, vai tādas izmaiņas, ko nepieciešams veikt saistībā ar atsauksmēm par uzraudzības pieejas atbilstību, kuras saņemtas no kompetentajām iestādēm, tostarp no iekšējās revīzijas funkcijas vai ārējās



revīzijas iestādēm, piemēram, Finanšu darījumu darba grupas, Eiropas Padomes vai Eiropas uzraudzības iestādēm. Šis pārskatīšanas dēļ kompetentajām iestādēm jāizvērtē gūtās mācības un jārisina visi konstatētie trūkumi, ja tādi ir. Par jebkādam rokasgrāmatā izdarītām izmaiņām bez nepamatotas kavēšanās ir jāinformē attiecīgās uzraudzības iestādes.

#### 4.4.6 Kvalitātes nodrošināšana

104. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka visas uzraudzības iestādes veic konsekventu NILL/TFN uzraudzību. Tādēļ tām ir jāievieš kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes, lai nodrošinātu, ka visas uzraudzības iestādes konsekventi piemēro uzraudzības instrumentus atbilstoši uzraudzības rokasgrāmatai. Šādām pārbaudēm jāietver vismaz iekšējās revīzijas funkcijas veikta pārskatīšana un “četrus acu” principa piemērošana. Lai citā veidā sasniegtu uzraudzības konsekvenci, kompetentajām iestādēm jāizmanto darbinieku apmācība, mentorēšana un ēnošana uzraudzības iestāžu starpā.

105. Kompetentajām iestādēm jānodrošina informācijas, kas saņemta no novērtējuma subjektiem riska novērtējuma mērķiem, un citu uzraudzības instrumentu precizitāte un uzticamība. Lai to nodrošinātu, kompetentajām iestādēm jāveic vismaz šīs informācijas kontrolpārbaude ar tām jau pieejamo informāciju attiecībā uz konkrētu novērtējuma subjektu vai līdzīgiem novērtējuma subjektiem vai ar informāciju, kas saņemta no citiem uzticamiem avotiem, tostarp prudenciālās uzraudzības iestādēm, citām kompetentajām iestādēm vai finanšu ziņu vākšanas vienībām.

106. Ja kompetentās iestādes ir konstatējušas, ka viena vai vairāku novērtējuma subjektu sniegtā informācija nav precīza vai ir nepilnīga, tām ir jāveic pasākumi šo neatbilstību noskaidrošanai un jāpieprasa precīza informācija. Šādos gadījumos kompetentajām iestādēm, pamatojoties uz konstatēto neatbilstību apmēru un veidu, jāizvērtē visatbilstošākā uzraudzības darbība jautājuma risināšanai. Šīs darbības var ietvert pieprasījumu tieši novērtējuma subjektam sniegt precizējumus, īpašu novērtējuma subjekta pārbaudi vai konkrētu uzraudzības pasākumu piemērošanu.

107. Kompetentajām iestādēm jāizvērtē, kādi resursi ir vajadzīgi, lai izstrādātu un veiktu nepieciešamās kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes. Dažos gadījumos var būt nepieciešams iesaistīt konkrētus specializētus resursus no IT vai citām jomām.

#### 4.4.7 Ārējo pušu pakalpojumu izmantošana

108. Gadījumā, ja kompetentās iestādes, lai realizētu savu uzraudzības plānu, dažas plāna daļas vai īpašu uzraudzības uzdevumu, izmanto ārštata konsultantu vai revidentu pakalpojumus, tām vienmēr jānodrošina, ka šīm ārējām pusēm:

- a) ir pietiekamas zināšanas un prasmes, lai veiktu īpašus uzraudzības uzdevumus, kuru izpildīšanai kompetentās iestādes tās ir piesaistījuši;
- b) ir skaidra izpratne par reglamentējošajām prasībām un darba apjomu, kuru tām ir pienākums veikt;
- c) ir piekļuve īpašiem norādījumiem, ar kuriem skaidri nosaka to iesaistes noteikumus, kā arī



jebkādus procesus, kurus tām nepieciešams ievērot savas iesaistes ietvaros;

- d) uzglabā pietiekamu informāciju, sīki izklāstot pasākumus, ko tās ir veikušas, lai izpildītu vajadzīgos uzdevumus, un izskaidrojot pamatojumu, kāds ir to slēdzieniem un konstatējumiem;
- e) izpilda vajadzīgos uzdevumus, ievērojot augstus kvalitātes standartus. Tostarp kompetentā iestāde var pārskatīt citu ārējās puses izpildītu darbu vai piedalīties atsevišķās darbībās, ko tās veic kompetentās iestādes uzdevumā;
- f) paziņo par iespējamiem interešu konfliktiem, un gadījumā, ja atklājas, ka interešu konflikts pastāv, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tas tiks atbilstoši pārvaldīts un atrisināts. Ja interešu konfliktus nav iespējams atrisināt, kompetentajām iestādēm jāatsakās piesaistīt konkrēto ārējo pusi vai jāpārtrauc tās piesaistīšana.

109. Ja kompetentās iestādes sava uzraudzības procesa ietvaros konsekventi izmanto ekspertus, tas jāatspoguļo uzraudzības plānā un rokasgrāmatā.

110. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tām ir pietiekama iekšējā ekspertīze, lai vajadzības gadījumā varētu pārskatīt un pietiekami apstrīdēt darbu, kuru to uzdevumā ir veikušas ārējās puses.

111. Situācijās, kad novērtējuma subjekti vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc kompetento iestāžu pieprasījuma ir piesaistījuši ārštata revidentus vai konsultantus, lai tie novērtētu novērtējuma subjektu atbilstību NILL/TFN saistībām, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka tie ir:

- a) informēti par pārskatīšanas apjomu, ko ir veikušas ārējās puses;
- b) informēti par ārējo pušu darbā pieņemto ekspertu, kuri veiks novērtējumu, prasmēm, zināšanām un pieredzi; un
- c) regulāri saņem jaunāko informāciju par ekspertu darba rezultātiem un konstatējumiem, tostarp arī tajos gadījumos, kad eksperti konsekventi ziņo par trūkumu vai konstatējumu neesamību.

112. Kompetentajām iestādēm jāņem vērā ārējo pušu darbs un vajadzības gadījumā tas jāapsver savos pasākumos pēc uzraudzības veikšanas vai pastāvīgās uzraudzības ietvaros. Kompetentajām iestādēm jāanalizē iemesli, kāpēc radušās jebkādas neatbilstības, kuras atklātas starp ārējo pušu ekspertu darbu un pašu kompetento iestāžu konstatējumiem, kuri iegūti no uzraudzības pārbaudēm vai pārskatīšanas, un šī analīze jāatspoguļo to novērtējuma subjekta riska novērtējumā. Ja kompetentajām iestādēm rodas šaubas par kopējo ārējo pušu ekspertu veiktā darba kvalitāti, kā aprakstīts 108. un 111. punktā, kompetentajām iestādēm jāapsver iespēja iekļaut šī darba pārskatīšanu savās turpmākajās pārbaudēs vai pārskatos attiecībā uz novērtējuma subjektu.

113. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka ir ieviestas vārtejas, lai nodrošinātu, ka ārējo pušu ekspertiem vajadzības gadījumā ir iespējams tieši ziņot kompetentajām iestādēm par jebkādam



novērtējuma subjekta neatbilstībām, trūkumiem vai pārkāpumiem, neatkarīgi no tā, vai to pakalpojumus ir piesaistījušas kompetentās iestādes vai novērtējuma subjekti.

#### 4.4.8 Turpmākie uzraudzības pasākumi

114. Kompetentajām iestādēm jācenšas panākt, ka visus novērtējuma subjektu pārkāpumus vai trūkumus NILL/TFN sistēmās un kontroles sistēmā novērtējuma subjekti attiecīgi risina un efektīvi novērš. Kompetentajām iestādēm jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjektu uzvedība vai darbības mainās vai tiek pārtrauktas.

115. Pieņemot lēmumu par visefektīvākajiem pasākumiem pēc uzraudzības veikšanas, kompetentajām iestādēm jāizvēlas uzraudzības instrumenti vai pasākumi, kuri ir samērīgi ar konstatēto trūkumu būtiskumu un pārkāpumu nopietnību, un jāņem vērā riska līmenis, kuram novērtējuma subjekts ir pakļauts. Tas nozīmē, ka nopietniem pārkāpumiem un būtiskiem trūkumiem<sup>21</sup>, kuri ir konstatēti attiecībā uz novērtējuma subjektu, kas ir pakļauts ievērojamam vai ļoti ievērojamam NILL/TF riskam, būs nepieciešami intensīvāki turpmākie pasākumi un lielāki uzraudzības resursi nekā tādu novērtējuma subjektu mazāk nopietniem pārkāpumiem vai nebūtiskiem trūkumiem, kuriem pastāv mazāk ievērojams risks. Piemēram, visnopietnākajos gadījumos kompetentās iestādes var veikt pārbaudi par paveikto darbu, lai nodrošinātu, ka visi trūkumi ir pietiekami samazināti, un apsvērt iespējamu sankcijas piemērošanu, turpretī mazāk nopietnos gadījumos var būt pietiekami saņemt apstiprinājumu no novērtējuma subjekta, ka jautājumi tiek risināti saskaņā ar to ierosināto novēršanas plānu.

116. Nosakot visefektīvākos turpmākos uzraudzības pasākumus saskaņā ar iepriekš minēto 114. un 115. punktu, kompetentajām iestādēm jāņem vērā vismaz:

- a) vai pēc novēršanas plāna īstenošanas, ko novērtējuma subjekts ir ierosinājis kompetentajai iestādei, visi pārkāpumi un trūkumi tiks risināti un efektīvi novērsti. Kompetentajām iestādēm jābūt apmierinātām ar novērtējuma subjekta ierosināto grafiku, ar ko nosaka, kad novēršana būs pabeigta, un tām jāapstrīd novērtējuma subjekts gadījumos, kad grafiks ir nereāls vai ierosinātās darbības nav pietiekami stingras konkrētu trūkumu novēršanai;
- b) vai izmantot vienīgi uzraudzības instrumentus, uzraudzības pasākumus vai sankcijas vai arī to kombināciju, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjekta pārkāpumi un nepilnības tiek risinātas un novērstas visefektīvākajā un savlaicīgākajā veidā;
- c) novēršanas steidzamību, ņemot vērā, ka dažiem pārkāpumiem vai trūkumiem var būt nepieciešama steidzamāka novērtējuma subjekta rīcība, kas nozīmē, ka kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka novērtējuma subjekts piešķir pietiekamu prioritāti šo nepilnību novēršanai;
- d) laiku, kas nepieciešams konkrētu pārkāpumu vai nepilnību novēršanai, un gadījumā, kad novēršana var aizņemt ilgu laiku, novērtējuma subjektam jāievieš atbilstoši pagaidu pasākumi riska novēršanai;

<sup>21</sup> Sīkākai informācijai par to, kā noteikt trūkumu būtiskumu, skatīt EBI izstrādātos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar EBI regulas 9.a) pantu.



- e) atkārtota vai sistemātiska pārkāpuma vai trūkuma varbūtība, ko var novērtēt, ņemot vērā iepriekšējās novērtējuma subjekta neatbilstības un laikposmu, kurā novērtējuma subjekts nav īstenojis efektīvas sistēmas un kontroles pasākumus, kompetentās iestādes turpmākiem pasākumiem jākoncentrējas ne tikai uz viena konkrēta jautājuma uzlabošanu, bet uz to, lai nodrošinātu, ka novērtējuma subjekts pārtrauc sistēmisku neatbilstību;
- f) potenciālā pārkāpuma vai trūkuma ietekme uz novērtējuma subjektu plašāku iekšējās kontroles sistēmu, kā dēļ var būt nepieciešama prudenciālās uzraudzības iestāžu iesaiste saskaņā ar EBI sadarbības pamatnostādņem<sup>22</sup> un iespējama turpmāka rīcība arī no prudenciālas perspektīvas;
- g) novērtējuma subjekta spēja un gatavība novērst kompetento iestāžu konstatētās neatbilstības, tostarp to, kādā mērā novērtējuma subjekta pamatfunkciju pildošās personas un augstākā vadība ir iesaistīti novēršanas procesā.

117. Ja kompetentajām iestādēm rodas aizdomas par efektīvas sistēmas un kontroles pasākumu tīšu neieviešanu, tām jāapsver stingrākas turpmākas darbības iespēja, ar ko nodrošinātu, ka šāda novērtējuma subjekta uzvedība nekavējoties tiek pārtraukta. Šādā gadījumā kompetentajām iestādēm jāsadarbojas un jāapmainās ar informāciju par novērtējuma subjekta neatbilstībām ar prudenciālās uzraudzības iestādēm.

118. Kompetentajām iestādēm jāformalizē to uzraudzības turpmākais process un tas jāizklāsta uzraudzības rokasgrāmatā, vienlaikus pieļaujot pietiekamu elastīgumu uzraudzības izvērtējumam. Kompetentajām iestādēm jānosaka termiņi un konkrētu uzraudzības turpmāku darbību un pasākumu apraksts, kas novērtējuma subjektam jāveic, lai risinātu katru pārkāpumu vai trūkumu.

119. Ja kompetentās iestādes ir konstatējušas, ka novērtējuma subjekti visās grupas daļās nav efektīvi īstenojuši grupas mēroga politiku un procedūras saskaņā ar Direktīvas 2015/849 45. panta 1. punktu un ka to sistēmas un kontroles pasākumi nav pietiekami stingri, lai samazinātu risku, kuram grupa ir pakļauta dažādās jurisdikcijās, kompetentajai iestādei ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka:

- a) novērtējuma subjekti ir ieviesuši novēršanas plānu grupas līmenī, izklāstot, kā tie dažādās jurisdikcijās novērsīs konstatētos trūkumus;
- b) tie bez kavēšanās sadarbojas ar citām kompetentajām iestādēm, kuras ir iesaistītas grupas struktūru uzraudzībā, vai nu ar NILL/TFN kolēģiju vai citu sadarbības mehānismu starpniecību, lai nodrošinātu, ka tie ir informēti par šiem trūkumiem; un
- c) tie sadarbojas ar citām kompetentajām iestādēm un, iespējams, prudenciālās uzraudzības iestādēm, lai vajadzības gadījumā nolemtu par visatbilstošāko turpmāko darbību, vai nu grupas vai atsevišķas struktūras līmenī. Šāda turpmāka darbība līdz ar citiem uzraudzības instrumentiem var ietvert kopīgas pārbaudes uz vietas vai vienotu pieeju dažādu

---

<sup>22</sup> EBI [pamatnostādnes par sadarbību un informācijas apmaiņu starp prudenciālās uzraudzības iestādēm, NILL/TFN uzraudzītājiem un finanšu zinu vākšanas vienībām saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 117. panta 6. punktu](#), 2021. gada decembris.



kompetento iestāžu starpā.

120. Kaut gan uzraudzības turpmākais process ir nodalīts no sankciju procesa, šie divi procesi savstarpēji neizslēdz viens otru un tiem vienam otrs jāpapildina. Tādēļ neatkarīgi no novērtējuma subjektam piemērotajām sankcijām kompetentajām iestādēm ir rūpīgi jāveic turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu, ka pārkāpumi un nepilnības tiek pietiekami novērsta.

121. Neņemot vērā šo pamatnostādņu noteikumus, kompetentajām iestādēm saskaņā ar regulatīvo tehnisko standartu projektu atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9.a) pantam par būtiskajiem trūkumiem ir jāziņo Eiropas Banku iestādei.

#### **4.4.9 Nozarei sniegtās atsauksmes**

##### **a. Atsauksmes par riska novērtējumiem**

122. Kompetentajām iestādēm novērtējuma subjektiem jāsniedz atsauksmes par savu nozares riska novērtējuma rezultātiem. Kompetentajām iestādēm jāatklāj vismaz:

- a) galvenie to apzinātie riski katrā nozarē un apakšnozarē;
- b) savs veiktais šo risku novērtējums; un
- c) jebkāda cita informācija, kas varētu palielināt novērtējuma subjektu izpratni par riskiem un uzlabotu to uzņēmuma darbības un atsevišķos riska novērtējumus.

123. Ja kompetentās iestādes nolemj novērtējuma subjektiem sniegt savu nozares vai apakšnozares novērtējuma rediģētu versiju, tām jānodrošina, ka tā ietver pietiekamu un būtisku informāciju, lai novērtējuma subjekti varētu šo informāciju izmantot, izstrādājot paši savus riska novērtējumus.

##### **b. Nozarei sniegtie norādījumi**

124. Kompetentajām iestādēm novērtējuma subjektiem jāsniedz nepieciešamie norādījumi, izskaidrojot, kā tās sagaida, ka novērtējuma subjekti praksē īstenos uz risku balstītu pieeju, un ko no tiem gaida, lai tie atbilstu to NILL/TFN saistībām. Kā pamatu norādījumiem kompetentajām iestādēm jāizmanto attiecīgās Eiropas uzraudzības iestāžu publicētās pamatnostādnes, valsts līmenī tās papildinot ar īpašām iezīmēm.

125. Kompetentajām iestādēm arī jānovērtē nepieciešamība pēc turpmākām norādēm nozarē. Kompetentajām iestādēm jānovērtē NILL/TFN zināšanu un kompetences līmenis to nozarē, pamatojoties uz problēmām, kas atkārtojas, jauniem riskiem vai citām šaubām, kas izriet no riska novērtējumam iegūtās informācijas analīzes, pārbaužu konstatējumiem, tostarp tematiskajiem pārskatiem un cita veida iesaisti ar nozari, tostarp arodasociācijām. Tālāk uzskaitīti daži no rādītājiem, kas varētu liecināt par to, ka ir nepieciešami turpmāki norādījumi:

- a) atkārtota novērtējuma subjektu neatbilstība konkrētām NILL/TFN saistībām;
- b) nesenas izmaiņas tiesiskajā regulējumā valsts vai ES līmenī, kas varētu ietekmēt



novērtējuma subjektu spēju atbilst NILL/TFN saistībām;

- c) pierādījumi par dažu nozaru vai novērtējuma subjektu riska mazināšanas pasākumiem vai pierādījumi, ka novērtējuma subjekti izvairās no riskiem, nevis veic to efektīvu pārvaldību;
- d) atkārtoti jautājumi vai pieprasījumi kompetentajām iestādēm sniegt norādījumus par konkrētu NILL/TFN sistēmas aspektu;
- e) jauni NILL/TF riski un klasifikācijas.

126. Kompetentajām iestādēm arī jānovērtē, vai norādījumi var būt nepieciešami nozarei kopumā vai tieši konkrētai apakšnozarei vai noteikta jautājuma aptverei. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka to sniegtie norādījumi ir skaidri un nepārprotami, kā arī, ka tie:

- a) veicina un atbalsta novērtējuma subjektu efektīvas uz risku balstītas pieejas īstenošanu;
- b) tieši vai netieši neveicina vai neattaisno nesamērīgus riska mazināšanas pasākumus attiecībā uz veselām klientu kategorijām saskaņā ar EBI NILL/TF riska faktoru pamatnostādņēm un it sevišķi 4.9., 4.10. un 4.11. pamatnostādni.<sup>23</sup>

127. Kompetentajām iestādēm, izstrādājot uzraudzības norādījumus, jāapsver iespēja sadarboties ar novērtējuma subjektiem un citām būtiskajām ieinteresētajām personām un jānosaka visefektīvākais saziņas veids. Šī sadarbība cita starpā var ietvert sabiedriskās apspriešanas procesu, sadarbību ar arodasociācijām, finanšu ziņu vākšanas vienībām, tiesībsardzības iestādēm, citām kompetentajām iestādēm vai valdības aģentūrām vai dalību konsultatīvajos forumos. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka saziņā ir ietverta pietiekama ieinteresēto personu daļa, ko norādījumi ietekmēs, un ka ieinteresētajām personām tiek piešķirts pietiekams laiks darīt zināmus savus viedokļus.

128. Kompetentajām iestādēm periodiski jāizvērtē nozarei sniegto esošo norādījumu atbilstība. Šāds novērtējums jāveic regulāri vai ad hoc veidā, un to var izraisīt konkrēti notikumi, tostarp izmaiņas valsts vai Eiropas tiesību aktos, grozījumi valsts vai pārvalstiskajā riska novērtējumā, nozares saņemtās atsauksmes. Ja kompetentās iestādes nosaka, ka esošie norādījumi nav atjaunināti vai atbilstīgi, tām bez nepamatotas kavēšanās ir nozarei jāziņo par nepieciešamajiem grozījumiem.

### c. Saziņa ar nozari

129. Kompetentajām iestādēm jāievieš un jāpiemēro saziņas stratēģija, lai nodrošinātu, ka to saziņa ar novērtējuma subjektiem turpina būt vērsta uz NILL/TFN atbilstības uzlabošanu nozarē vai konkrētās apakšnozarēs, un lai nodrošinātu visefektīvāko kompetento iestāžu resursu izmantošanu. Komunikācijas stratēģijas ietvaros kompetentajām iestādēm jāizklāsta, kā tās sazināsies ar dažādām ieinteresētajām personām, tostarp informējot par riska novērtējumu rezultātiem un nozarei sniegtajiem būtiskajiem norādījumiem.

<sup>23</sup> EBI pamatnostādnes par klienta uzticamības pārbaudi un faktoriem, kas kredītiestādēm un finanšu iestādēm ir jāņem vērā, novērtējot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kurš saistīts ar darījumu attiecībām un gadījuma rakstura darījumiem ("NILL/TF riska faktoru pamatnostādnes") saskaņā ar Direktīvas 2015/849 17. pantu un 18. panta 4. punktu, [EBA/GL/2021/02](#).





130. Kompetentajām iestādēm jāidentificē tām pieejamie visatbilstīgākie un efektīvākie saziņas instrumenti, kas tām skaidrā un konstruktīvā veidā ļauj informēt attiecīgās ieinteresētās personas par savām reglamentējošajām prasībām. Šie instrumenti cita starpā var ietvert, bet ne tikai:

- a) vienlaicīgu saziņu ar visiem novērtējuma subjektiem, kas var ietvert publikāciju kompetentās iestādes tīmekļa vietnē vai citos tiešsaistes kanālos;
- b) saziņu ar ierobežotu ieinteresēto personu grupu, kas var ietvert kompetentās iestādes dalību dažādās konferencēs vai apmācības pasākumos vai saziņu ar arodasociācijām un arodapvienībām;
- c) saziņu ar vēstuļu vai apkārtrakstu starpniecību, kas var būt adresēti visai nozarei kopumā vai attiecīgajām ieinteresēto personu grupām; vai
- d) tiešu saziņu ar novērtējuma subjektiem gan uz divpusēja, gan daudzpusēja pamata, tostarp sabiedrisko apspriešanu. Ja kompetentā iestāde veido divpusēju saziņu, tai jāapsver, kāds ir šīs komunikācijas būtiskums plašākai ieinteresēto personu grupai, kas var norādīt, ka, iespējams, cits informācijas instruments var būt atbilstīgāks.

131. Pieņemot lēmumu par visatbilstīgākajiem saziņas instrumentiem, kompetentajām iestādēm jāapsver vismaz šādi elementi:

- a) saziņas mērķauditorija, kas var noteikt saziņas granularitāti;
- b) konkrēta jautājuma būtiskums noteiktai ieinteresēto personu grupai, nozarei vai visam tirgum kopumā;
- c) saziņas laiks un steidzamība, nodrošinot, ka nepieciešamā informācija novērtējuma subjektiem ir padarīta pieejama savlaicīgi; un
- d) paziņotās informācijas veids.

#### **4.4.10 Kompetentās iestādes darbinieku apmācība**

132. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka darbinieki, kuriem ir tieši vai netieši NILL/TFN pienākumi, attiecīgi pārzina un izprot piemērojamo tiesisko un normatīvo NILL/TFN regulējumu, un ir atbilstīgi kvalificēti un apmācīti, lai varētu izdarīt pamatotu uzraudzības izvērtējumu.

133. Kompetentajām iestādēm jāizstrādā apmācības programma, kura jāpielāgo, lai tā atbilstu īpašu kompetentās iestādes funkciju vajadzībām, to amata pienākumiem, darbinieku amata stāžam un pieredzei. Šī apmācības programma ir regulāri jāatjaunina un jāpārskata. Kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā jāpārtrauc atsevišķu darbinieku vai visu komandu apgūtās apmācības līmenis.

134. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka to uzraudzības darbinieki ir apmācīti, kā praktiski izmantot kompetento iestāžu uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modeli, lai uzraudzītāji efektīvi un saskaņoti spētu izpildīt uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzību. Kompetentajām iestādēm ir jānodrošina, ka nozares mēroga un atsevišķu NILL/TF riska novērtējumu rezultāti ir





paziņoti visiem attiecīgajiem kompetentās iestādes darbiniekiem, tostarp darbiniekiem, kuri nav tieši iesaistīti uz risku balstītā NILL/TFN uzraudzībā. Cita starpā kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka uzraudzītāji spēj:

- a) izprast nepieciešamību pēc elastīguma gadījumos, kad novērtējuma subjektu viedoklis par riskiem un kontroles pasākumiem atšķiras no kompetento iestāžu viedokļa par šiem riskiem, un ņemt vērā novērtējuma subjektu sniegto argumentāciju;
- b) novērtēt novērtējuma subjektu veiktā riska novērtējuma kvalitāti;
- c) ņemot vērā novērtējuma subjektu veikto riska novērtējumu, novērtēt novērtējuma subjektu NILL/TFN politikas un procedūru, kā arī plašāku pārvaldības kārtības un iekšējās kontroles pasākumu piemērotību, samērīgumu un efektivitāti;
- d) izprast dažādus produktus, pakalpojumus un finanšu instrumentus, un riskus, kam tie ir pakļauti;
- e) izprast kompetento iestāžu uzraudzības regulējumu, tostarp NILL/TFN uzraudzības stratēģiju un plānu; un
- f) izprast dažādus kompetento iestāžu izmantotos uzraudzības instrumentus un ieviesto praksi un to, kā tie ir saistīti ar darbinieka veiktajiem uzdevumiem, piemēram, dažādu uzraudzības instrumentu izmantošanu praksē un sadarbības nozīmi ar citām ieinteresētajām personām.

135. Apmācībai jābūt pielāgotai attiecīgo darbinieku un augstākās vadības NILL/TFN pienākumiem un var ietvert iekšējos un ārējos apmācības kursus un konferences, e-mācību kursus, apkārtrakstus, gadījuma izpēti diskusijas, pieņemšanu darbā, atsauksmes par izpildītajiem uzdevumiem un citus "mācīšanās darot" veidus. Kompetentās iestādes var arī izmantot zināšanu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un ar citām attiecīgajām iekšzemes un ārvalsts iestādēm, piemēram, prudenciālās uzraudzības iestādēm, FIU, attiecīgajām ES iestādēm, citām valstu NILL/TFN uzraudzības iestādēm.

136. Kompetentajām iestādēm jānodrošina attiecīgas apmācības savlaicīga sniegšana, it sevišķi jauniem darbiniekiem un NILL/TFN uzraudzības regulējuma ievērojamu izmaiņu gadījumā. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka darbinieku NILL/TFN kompetence tiek atjaunināta un ir atbilstīga, attiecīgi ietverot arī jaunu risku apzināšanos.

## 4.5 4. posms — uz risku balstīta modeļa pārraudzība un atjaunināšana

### 4.5.1 Riska novērtējuma pārskatīšana un uzraudzības stratēģijas un plānu atjaunināšana (1., 2. un 3. posms)

137. Uz risku balstīta uzraudzība nav vienreizējs pasākums, bet gan pastāvīgs un ciklisks process. Tādēļ kompetentajām iestādēm jāveic periodiskas vai speciālas informācijas, kura ir to riska vērtējuma pamatā, pārskatīšana, un vajadzības gadījumā šī informācija jāatjaunina.



138. Cikliskā procesa ietvaros kompetentajām iestādēm regulāri jāpārskata un jāatjaunina savu novērtējuma subjektu nozares un atsevišķie riska novērtējumi, veicot periodisku pārskatīšanu vai ad hoc veidā.

139. Uzraudzības stratēģija un plāni vajadzības gadījumā arī jāatjaunina, vai nu nosakot periodisku pārskatīšanu vai reaģējot uz ārējiem notikumiem. Uzraudzības stratēģijai un plāniem arī jāatspoguļo attiecīgās riska novērtējumu izmaiņas, it sevišķi gadījumā, ja ir apzināti jauni riski. Kompetentajām iestādēm šīs pārskatīšanas un atjaunināšanas rezultāti jāatspoguļo, veicot izmaiņas uz risku balstītā uzraudzībā.

#### a. Periodiska pārskatīšana

140. Kompetentajām iestādēm periodiski jāveic savu atsevišķo un nozares riska novērtējumu pārskatīšana, lai nodrošinātu to atjaunināšanu un atbilstību. Šajā saistībā ir svarīgi, ka kompetentās iestādes pārbauda, ka riska novērtējuma pamatā esošie pieņēmumi joprojām ir aktuāli, tostarp pieņēmumi saistībā ar atšķirīgu risku līmeni, kas saistīts ar attiecīgajām nozarēm un novērtējuma subjektiem, vai efektivitātes izpratni par konkrētu uzraudzības instrumentu.

141. Katras pārskatīšanas grafikam jābūt saskaņotam ar uzraudzības stratēģiju un samērīgam ar NILL/TF risku, kas saistīts ar nozari vai novērtējuma subjektu. Nozarēm un novērtējuma subjektiem, kuri ir pakļauti ievērojamam vai ļoti ievērojamam NILL/TF riskam vai kuri bieži maina darbības un darbojas strauji mainīgā vidē, pārskatīšana jāveic biežāk.

#### b. Speciāla pārskatīšana

142. Riska faktoru, riska novērtējuma un — vajadzības gadījumā — uzraudzības stratēģijas un plānu speciāla pārskatīšana jāveic pēc būtiskām izmaiņām, kas ietekmē novērtējuma subjekta riska profilu, tostarp:

- a) jaunu NILL/TF risku rašanās;
- b) klātienēs un neklātienēs uzraudzības konstatējumi un novērtējuma subjekta veikto korektīvo vai novēršanas darbību turpmākie pasākumi;
- c) izmaiņas informācijā vai jauna informācija, kas attiecas uz novērtējuma subjekta būtiskas līdzdalības īpašniekiem, valdes locekļiem vai pamatfunkciju pildošo personu darbībām vai organizatorisko struktūru;
- d) grozījumi Eiropas Komisijas pārvalstiskajā riska novērtējumā, kas publicēts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 6. panta 1. punktu, valsts riska novērtējumā vai uzraudzības riska novērtējumā, kas izstrādāts atbilstīgi šīm pamatnostādņēm;
- e) jauni sabiedrību veidi, kas sāk darbību nozarē vai apakšnozarē;
- f) pēkšņas izmaiņas nozarē vai apakšnozarē, tostarp izmaiņas klientu bāzē, piedāvātajos pakalpojumos un produktos, piegādes kanālos vai darbība konkrētās ģeogrāfiskajās zonās;
- g) jauna radusies informācija, kas liecina, ka konkrēta novērtējuma subjekta vai nozares pakļautība NILL/TF riskam ir pieaugusi;



- h) citas situācijas, kad kompetentajai iestādei ir pamatots iemesls uzskatīt, ka informācija, ar kuru tā pamatoja savu riska novērtējumu, vairs nav atbilstīga vai tajā ir būtiskas nepilnības.

143. Kompetentajām iestādēm arī jāizvērtē, vai izmaiņas, kas ietekmē vienu konkrētu novērtējuma subjektu, varētu ietekmēt citus novērtējuma subjektus, un tām arī jāpārskata to novērtējuma subjektu novērtējums, ko šīs izmaiņas ir būtiski ietekmējušas.

144. Ja riska kategorijas vai svērumi grozītā riska novērtējuma dēļ ir mainījušies, kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka to iekšējās sistēmas un uzraudzības rokasgrāmata ir attiecīgi atjauninātas.

#### 4.5.2 Uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modeļa pārskatīšana

145. Kompetentajām iestādēm jācenšas panākt, ka to iekšējie procesi un procedūras, tostarp to NILL/TF riska novērtēšanas metodes, ir atjauninātas un tiek piemērotas saskaņīgi un efektīvi. Kompetentajām iestādēm vajadzības gadījumā metodes nekavējoties jāpārskata un jāatjaunina.

146. Ja pārskatīšanā tiek konstatētas uz risku balstītas NILL/TFN modeļa problēmas, kompetentajām iestādēm jāveic pasākumi, lai tās novērstu. Tomēr, lai laika gaitā veicinātu salīdzinājumus, kompetentajām iestādēm ir jāatturas no atkārtotu izmaiņu veikšanas savā uz risku balstītās uzraudzības modelī ar neilgiem intervāliem.

147. Ja kompetentās iestādes izmanto automatizētu svērumu sistēmu sava riska novērtējuma veikšanai, tām jāpārskata gadījumi, kad automatizētais svērums, pamatojoties uz profesionālu izvērtējumu, ir ticis grozīts, kas norādītu uz to, ka piešķirtais svērums novērtējuma subjekta riska profilu nav atspoguļojis precīzi. Šādos gadījumos kompetentajām iestādēm jāpārbauda, vai šādu grozījumu apjoms un biežums nenorāda uz kļūdu riska novērtējuma metodēs. Ja tiek konstatēta kļūda, kompetentajām iestādēm jāveic nepieciešamie pasākumi kļūdas labošanai.

##### a. Periodiska pārskatīšana

148. Kompetentajām iestādēm periodiski jāpārskata, vai to uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modelis palīdz sasniegt plānoto rezultātu un jo īpaši — vai uzraudzības resursu līmenis joprojām ir samērīgs ar apzinātajiem NILL/TF riskiem. Kompetentajām iestādēm, pārskatot un novērtējot uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modeļa atbilstību un efektivitāti, jāizmanto dažādie tām pieejamie instrumenti. Šie instrumenti cita starpā var ietvert, bet ne tikai:

- a) profesionālo ekspertīzi;
- b) pašnovērtējuma anketas;
- c) uzraudzības pasākumu un darbību izlases pārbaudes;
- d) jaunu informāciju, piemēram, ziņojumus un atsauksmes no citām kompetentajām iestādēm vai attiecīgajām NILL/TFN iestādēm,



- e) atsaukmes no finanšu ziņu vākšanas vienībām, tiesībaizsardzības iestādēm vai citām valsts aģentūrām; vai
- f) attiecīgo Eiropas vai starptautisko organizāciju publikācijas.

149. Kompetentajām iestādēm pēc iespējas jācenšas apgūt labāko starptautisko praksi un jāapsver iespēja piedalīties attiecīgajos starptautiskajos un Eiropas forumos.

150. Mērot NILL/TFN uzraudzības ietekmi uz novērtējuma subjektu NILL/TFN kontroles pasākumu atbilstības līmeni un efektivitāti, kompetentās iestādes var novērtēt arī sava uz risku balstītas NILL/TFN modeļa efektivitāti.

#### b. Speciāla pārskatīšana

151. Papildus regulārai pārskatīšanai, ko veic noteiktos intervālos, kompetentajām iestādēm jāpārskata, jāatjaunina vai jāgroza sava uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modelis, ja tā atbilstību vai efektivitāti apšaubā šādi notikumi:

- a) modeļa ārējais novērtējums, ko veikuši arī FATF, MONEYVAL vai ārštata revidenti;
- b) modeļa iekšējais novērtējums, tostarp iekšējo nepilnību analīze, iekšējās revīzijas ziņojumi, kvalitātes nodrošināšanas pārbaude un gūtās pieredzes mācības;
- c) būtiskas izmaiņas tiesiskajā un normatīvajā NILL/TFN regulējumā;
- d) būtisku starptautisko norādījumu publicēšana; un
- e) jaunu riska faktoru rašanās vai konstatēšana.

#### 4.5.3 Pārskatīšanas procesa organizatoriskie un procesuālie aspekti

152. Kompetentajām iestādēm jāievieš objektīva uz risku balstītas uzraudzības modeļa pārskatīšana, kas balstās uz skaidrām un pārredzamām iekšējām procedūrām. Šādām procedūrām jāparedz vismaz:

- a) kad pārskatīšana ir veicama vai kādi notikumi liktu veikt pārskatīšanu;
- b) kāda ir pārskatīšanas joma un kā jomu noteikt; un
- c) kas ir par pārskatīšanas procesu atbildīgā kompetentā iestāde. Kompetentajām iestādēm jāapsver, vai kompetentās iestādes komandai vai personai, kas ir bijuši atbildīgi par uz risku balstītas uzraudzības modeļa izveidi, vajadzētu būt arī atbildīgiem par modeļa pārskatīšanu vai arī par pārskatīšanu vajadzētu atbildēt citai personai vai komandai, piemēram, kompetentās iestādes iekšējās kvalitātes nodrošināšanas, iekšējās revīzijas vai riska pārvaldības komandai.

153. Papildus iekšējam pārskatīšanas procesam kompetentajām iestādēm jāizvērtē, vai ir nepieciešams piesaistīt ārējo ekspertu, lai iegūtu tās uz risku balstītas uzraudzības modeļa objektīvu novērtējumu vai valsts līmenī nodrošināt saskaņošanu ar modeļiem, ko izmanto citas kompetentās iestādes.



#### 4.5.4 Uzskaitē

154. Kompetentajām iestādēm savā iestādes (uzraudzības) reģistrā attiecīgi jādokumentē uz risku balstītas NILL/TFN uzraudzības modelis, tā īstenošana un turpmākās pārskatīšanas, kā arī jānodrošina rezultātu un lēmumu un to loģiskā pamatojuma uzskaitē, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes veiktās darbības attiecībā uz dažādiem novērtējuma subjektiem ir saskaņīgas un atbilstīgas.

#### 4.5.5 Pārskatatbildība

155. Kompetento iestāžu augstākajai vadībai attiecīgi jāizprot uzraugāmās nozares un apakšnozaru NILL/TF riski un regulāri jāsaņem informācija par NILL/TFN uzraudzības darbībām un to rezultātiem. Tikai tā viņi varēs novērtēt vispārējo efektivitāti pasākumiem, ko novērtējuma subjekti īstenojuši, lai mazinātu šos riskus, kā arī — attiecīgos gadījumos — nepieciešamību pārskatīt uzraudzības intensitāti un biežumu un uzraudzības resursu piešķiršanu.

156. Kompetento iestāžu augstākajai vadībai jānodrošina, ka pastāv atbilstoši pārvaldības pasākumi, kas ieviesti, lai augstākās vadības līmenī apstiprinātu uzraudzības stratēģiju un jebkādas turpmākus tās grozījumus, kā arī lai uzraudzītu progresu NILL/TFN uzraudzības stratēģijas īstenošanā kompetentajā iestādē. It sevišķi jānodrošina, ka kompetentajai iestādei ir pietiekami resursi stratēģijas īstenošanai, tostarp NILL/TFN speciālistu resursi, tiesību, politikas un riska speciālistu resursi, un ka tās stratēģijā noteiktie uzraudzības mērķi tiek pilnībā sasniegti.

# Pielikums

## Riska kategoriju pārveidošana

**Pirmais scenārijs:** Ja kompetentās iestādes savus novērtējuma subjektus un nozares iedala trīs riska kategorijās, tām ir jāpiemēro 1. tabulā norādītā pieeja, kad riska kategorijas ir jāpārveido četrās kategorijās, kā ierosināts šajās pamatnostādnēs.

<i>Kompetentās iestādes riska kategorijas</i>	<i>Šajās pamatnostādnēs ierosinātās riska kategorijas</i>
<i>Zems risks</i> →	Mazāk būtisks risks
<i>Vidējs risks</i> →	Mēreni būtisks risks
<i>Augsts risks</i> →	Ļoti būtisks risks

**Otrais scenārijs:** Ja kompetentās iestādes savus novērtējuma subjektus un nozares iedala piecās riska kategorijās, tām ir jāpiemēro 2. tabulā norādītā pieeja, kad riska kategorijas ir jāpārveido četrās kategorijās, kā ierosināts šajās pamatnostādnēs.

<i>Kompetentās iestādes riska kategorijas</i>	<i>Šajās pamatnostādnēs ierosinātās riska kategorijas</i>
<i>Zems risks</i> →	Mazāk būtisks risks
<i>Vidēji zems risks</i> →	Mazāk būtisks risks
<i>Vidēji augsts risks</i> →	Mēreni būtisks risks
<i>Augsts risks</i> →	Būtisks risks
<i>Sevišķi/ļoti augsts risks</i> →	Ļoti būtisks risks